

PUU WOOD HOLZ BOIS

Mestarin merkki

Rehti palvelu ja takuutoimitus. Lautaa ja lankkua, levyjä ja lattiaita, ikkunoita ja ovia, ja paljon muuta. Mestareille ja muille rakentamisen ammattilaisille.

PUUMERKKI

A member of the Stora Enso Group

Tule tapaamaan meitä FinnBuild 04-messuille osastolle 5c29.

Tutustu tarjontaamme ja ota yhteys lähimpään Puumerkkiin.

Yhteystiedot netistä www.puumerkki.fi tai Puumerkistä, puh. (09) 560 91.

PUUWOODHOLZBOIS

3 2004

Julkaisija | Publisher | Herausgeber | Éditeur

Puuinformaatio ry
PL 284, 00171 Helsinki
Puh./Tel. (09) 686 5450
mikko.viljakainen@woodfocus.fi

Kustantaja | Publisher | Verlag | Éditeur

Paperi ja Puu Oy
Snellmaninkatu 13, 00170 Helsinki
Puh./Tel. (09) 132 6688
ISSN 0357-9484

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ | EDITORIAL MANAGER |
REDACTIONSCHIEF | DIRECTRICE DE LA RÉDACTION
Marja Korpivaara marja.korpivaara@aksomatic.fi

Toimitus | Editors | Redaktion | Rédaction

PÄÄTOIMITTAJA | EDITOR-IN-CHIEF |
CHEFREDAKTEUR | RÉDACTEUR EN CHEF
Pekka Heikkinen ark.6b@kolumbus.fi

ULKOASU JA TAITTO | LAYOUT AND DTP |
GRAFISCHE GESTALTUNG UND LAYOUT | MISE EN
PAGES

Jari Laiho - design studio WHO ARE YOU oy
jari.laiho@whoareyou.fi

AVUSTAJA | EDITOR | MITARBEITER |
COLLABORATEUR

Yrjö Suonto studio.suonto@pingrid.fi

ILMOITUSMYNTI | ADVERTISING
| ANZEIGENVERKAUF | PUBLICITÉ

Wood Focus Oy

Mikko Viljakainen mikko.viljakainen@woodfocus.fi
Kirsi Pellinen kirsi.pellinen@woodfocus.fi
Puh./Tel. (09) 686 5450

KÄÄNNÖKSET | TRANSLATIONS | ÜBERSETZUNGEN
| TRADUCTIONS

Noodi Oy

TOIMITUSNEUVOSTO | EDITORIAL BOARD |
REDAKTIONSBEIRAT | CONCEIL DE RÉDACTION
Pekka Airaksinen, Jukka Anttonen, Terhi Bergius,
Simo Heikkilä, Seppo Häkli, Minna Hämäläinen, Pertti
Hämäläinen, Jouni Koiso-Kanttila, Markku Kosonen,
Kati Maillot, Kirsi Nurmi, Matti Ollila, Jan Söderlund,
Mikko Viljakainen

PAINOPAikka | PRINTERS | DRUCK | IMPRIMERIE
Painotalo Auranen Oy
Forssa
ISO 9001

Puu-lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset

Puu-lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset pyydetään
ystävällisesti Puuinformaation mieluiten kirjallisesti:
telefaxilla (09) 6865 4530, sähköpostilla info@woodfocus.fi
tai kirjeitse Puuinformaatio ry, PL 284, 00171 Helsinki.

Tilauksesta, joka on kestopäätös, toivotaan ilmenevän
henkilön/yrityksen ammatti/toimiala sekä mahdollinen
jäsenyys alan yhdistyksissä. Osoitteen muuttuessa
pyydetään ilmoittamaan tilausnumero osoittelepukeesta.
Mikäli osoitteenmuutos tehdään postiin, ei erillistä
ilmoitusta tarvitse tehdä.

Lehti on maksuton.

Puu-lehti ilmestyy vuonna 2004 neljä kertaa.

Subscriptions and Changes of Address

Subscriptions and changes of addresses:
fax. +358 9 6865 4530, e-mail: info@woodfocus.fi.

The magazine is free of charge.

The PUU magazine has four issues in 2004.

Bestellungen und Adressenänderungen

Bestellungen und Adressenänderungen:
fax. 358 9 6865 4530, e-mail: info@woodfocus.fi.

Das magazin ist kostenlos.

Das PUU-Journal erscheint im Jahre 2004 viermal.

Abonnements et changements d'adresse

Abonnements et changements d'adresse:
fax. 358 9 6865 4530, e-mail: info@woodfocus.fi.

Cette publication est gratuite.

La revue PUU paraîtra quatre fois cours de l'année 2004.

Suomalaista puuarkkitehtuuria ja rakentamista

Finnish Wooden Architecture and Wooden Construction

Finnische Holzarchitektur und Finnishes Holzbauen

De l'architecture et de la construction en bois Finlandaises

sisälllys | contents | inhalt | sommaire

Pääkirjoitus | Leader | Leitartikel | Editorial

2	Pekka Heikkinen	PUUSTA <i>Aboat Wood</i> <i>Aus Holz</i> <i>Le bois</i>
---	-----------------	--

Rakennukset | Projects | Projekte | Projets

4	Jussi Vepsäläinen	PUUPALKINTO 2004 <i>Wood Award 2004</i> <i>Holzpreis 2004</i> <i>Prix du bois 2004</i>
10	Pauliina ja Juha Kronlöf Erkki Laukkanen Lauri Palojärvi	AURINKORINNE, FRIISILÄN PIENTALOT, ESPOO <i>Aurinkorinne, Friisilä's detached housing, Espoo</i> <i>Wohngebiet Aurinkorinne, Kleinhäuser von Friisilä, Espoo</i> <i>Aurinkorinne, quartier de maisons individuelles à Friisilä, Espoo</i>
18	Mari Matomäki Eero Riikonen	PORVOON LÄNSIRANNAN PUUKORTTELIT <i>Asunto Oy Porvoon Länsiranta and Rantapuisto</i> <i>Wohnungs-AG Porvoo Westufer und Uferpark</i> <i>Asunto Oy Porvoon Länsiranta et Rantapuisto</i>
24	Eric Adlercreutz Jyrki Iso-Aho	LEHTOVUOREN ASUINALUE, HELSINKI <i>The Lehtovuori area, Konala, Helsinki</i> <i>Wohngebiet Lehtovuori, Konala, Helsinki</i> <i>Zone de Lehtovuori dans le quartier de Konala, Helsinki</i>

Projektit

30	Arkkitehtityöhuone Arto-Palo-Rossi-Tikka	PUUKAUPUNKIKYLÄ MYLLYPUROON, HELSINKI
----	---	---------------------------------------

Koulut | Schools | Schulen | Ecoles

32	Päivi Riikola	JYLKYNKANKAAN HIRSITALOT, OULU
34	Katja Nuutinen	KUKKULAKAUPUNKI KEURUULLE

Puuinformaatio

36	Pekka Heikkinen	KAUPUNKI PUUSTA
38	Jouni Koiso-Kanttila	ASUMISEN MUUTOS HAASTAA ARKKITEHDIT
40	Aaro Arto	PUUKAUPUNKI 2000-LUVULLA – NOSTALGIAA VAI REALISMIA
42	Jari Lepistö	MODERNI PUUKAUPUNKI – MODERNI NÄKÖSKAUPUNKI

Puusta | Puukirjasto

44	Yrjö Suonto	SPIRIT OF NATURE 2004 RICHARD LEPLASTIER
----	-------------	--

Tekijöitä

46		TEKIJÄT
----	--	---------

Profiili

48		PUU ON HAASTAVA LAJI
----	--	----------------------

Kansi Lehtovuoren asuinalue, Konala | Cover The Lehtovuori area, Konala | Titelbild

Wohngebiet Lehtovuori, Konala | Couverture Zone de Lehtovuori dans le quartier de Konala

Kuva | Photograph | Foto | Photo Kimmo Räisänen

About Wood

My colleague, who is known for elegant, stone and steel buildings, proudly presented the terrace and lattice wall that he had built on his summer holidays. The structures were made of wood, of course. After all, wood is the building material that fits Finland's landscape and its traditions the best.

Every village can provide lumber, it's easy to transport and it can be moved around on plots of land without the help of machinery. It's easy to cut wood down, notch it, drill it and fasten it and a light, solid structure can be finished using a natural surface treatment. In the end, the construction site is raked up and the waste wood is used to heat up the sauna. After the sauna, you can sit on the terrace and enjoy the warm wood surfaces. Easy and fun.

Aus Holz

Ein Kollege von mir, der für seine eleganten Stein- und Stahlgebäude bekannt ist, hat mir kürzlich stolz seine Terrasse samt Jalousiewand gezeigt, die er im Sommer selbst gebaut hat. Die Konstruktionen waren natürlich aus Holz, denn Holz ist in Finnland das traditionelle Baumaterial, das sich vorzüglich in die Landschaft einfügt.

Schnittholz erhält man in jedem Dorf, der Transport lässt sich leicht arrangieren, und auf der Baustelle lässt sich das Holz mit Menschenkraft bewegen. Das Zurechtsägen, Nuten, Bohren und Befestigen von Brettern und Balken geht mühelos vonstatten, und solide Holzkonstruktionen lassen sich mit einer natürlichen Oberflächenbehandlung versehen. Zum Schluss wird die Baustelle gefegt, und mit den übrig gebliebenen Holzstücken heizt man die Sauna. Nach dem Schwitzbad geht es hinaus auf die Terrasse zum Abkühlen, wo sich der glatte, warme Holzboden unter den Füßen

Even though such reasons as wood being local, available, light, strong, workable, or natural are good reasons, an unfortunate number of my colleagues have to return from their holidays to designing and building structures using concrete and steel. Building a house out of wood is far too often a special event in Finland and the well-known solutions from the 1960s dominate the field.

The candidates for Wood Award 2004 are a testimony to the fact that it is possible to work with wood once summer is gone. A group of talented, inspired and suitably stubborn builders have created a variety of buildings that made it difficult to select the most significant building amongst them. The nominees show that it is rewarding to go the extra mile to overcome the obstacles; in the end, it was worth the effort.

gut anfühlt. Also eine leichte und angenehme Angelegenheit.

Obwohl Verfügbarkeit, Leichtigkeit, Festigkeit, gute Verarbeitbarkeit und Natürlichkeit des Materials gute Argumente dafür sind, aus Holz zu bauen, kehren leider recht viele Kollegen nach dem Urlaub zum Bauen aus Beton und Stahl zurück. Es ist in Finnland immer noch etwas Besonderes, ein ganzes Haus aus Holz zu bauen, und das Baugewerbe wird von Verhaltensmustern bestimmt, die aus den Sechzigern stammen.

Die Kandidaten für den Holzpreis des Jahres 2004 sind indes Beweise dafür, dass man sich auch nach dem Sommer noch mit Holz beschäftigen kann. Begabte, motivierte und in richtigem Maße eigenwillige Architekten haben eine Reihe von Gebäuden zustande gebracht, bei denen es schwer war, das Beste auszuwählen. Die Ergebnisse zeigen, dass es sich lohnt, sich über Hindernisse

The design and building of a demanding wooden building is not easy and not always fun, either. Interpreting the rules and regulations, prejudices, ignorance and other hardships test the patience of builders. Cabinetmakers Kari Virtanen and Rudi Merz note that wood is an interesting material since there's always something new to learn about it.

Wood is being used in construction across Finland and office buildings, churches, sports buildings, bridges and apartment buildings are being built of wood. Selecting the recipient of Wood Award 2005 is going to be even more difficult of a decision than it was this year.

hinweg zu setzen. Am Ende gebührt einem Dank und Lob.

Die Planung und Errichtung eines hochwertigen Holzgebäudes ist indes nicht immer leicht und angenehm. Da gibt es verschiedene Bestimmungen, Vorurteile, Unkenntnis und sonstige Widrigkeiten, mit denen man sich auseinanderzusetzen hat und die die Geduld auf die Probe stellen. Die Schreiner Karri Virtanen und Rudi Merz konstatieren dagegen, dass Holz ein interessantes Material ist, mit dem man immer wieder etwas Neues lernt.

In verschiedenen Teilen Finnlands werden ständig neue Bürogebäude, Kirchen, Sportanlagen, Brücken und mehrgeschossige Wohnhäuser aus Holz erbaut. Im Jahre 2005 dürfte es noch schwerer sein, den Preisträger für den Holzpreis auszuwählen.

Le bois

Mon collègue, connu pour ses bâtiments élégants en pierre ou en acier, m'a présenté avec fierté la terrasse et la paroi en treillis qu'il avait construit durant son congé d'été. Ces constructions étaient naturellement en bois – c'est bien le matériau de construction le plus adapté aux traditions et au paysage finlandais.

Le bois scié est disponible dans tous les villages et son transport sur le chantier se fait aisément à bras. Il est facile à couper, à entailler, à percer et à fixer. La construction légère mais solide ainsi produite peut être traitée avec un produit de finition écologique. Le chantier est enfin nettoyé avec un râteau et les chutes de bois sont utilisées pour chauffer le sauna. Après le sauna, on peut se détendre sur la terrasse toute neuve et sentir la chaleur de sa surface en bois sous les pieds. Facile et agréable.

Bien que le caractère local, la bonne disponibilité, la légèreté, la résistance, la facilité d'usinage et le caractère écologique militent en faveur de la construction en bois, le nombre de mes collègues qui reprennent, après leur congé, la construction en béton ou en acier est fâcheusement élevé. Les maisons sont trop rarement construites en bois en Finlande et les modes de construction datant des années 1960 dominent toujours le secteur du bâtiment.

Les candidats au Prix du Bois 2004 montrent que l'on peut travailler avec le bois également après le congé d'été. Un groupe de constructeurs habiles, passionnés et suffisamment obstinés ont créé une sélection de bâtiments parmi lesquels il est difficile de choisir le plus important. Ceux qui sont proposés prouvent qu'il est gratifiant de franchir les obstacles.

Le dessin et la construction d'un bâtiment en bois n'est ni facile ni toujours agréable. L'interprétation des décrets, les préjugés, l'ignorance et les autres obstacles mettent à l'épreuve la patience des constructeurs. Les menuisiers Kari Virtanen et Rudi Merz ont constaté que le bois était un matériau intéressant en ce sens qu'il permet d'apprendre tout le temps quelque chose de nouveau.

L'action en faveur de la construction en bois se poursuit partout en Finlande et des bureaux, des églises, des stades couverts, des ponts et des immeubles d'habitation sont construits en bois. Il sera encore plus difficile de choisir le lauréat du Prix du Bois 2005.

Vuoden 2004 kolmas numero on puukaupunki-numero, jossa esitellään uusia puutaloalueita sekä Puupalkinto 2004 ehdokkaat.

Viimeinen numero tänä vuonna on kansainvälinen Building Europe - European Wood Magazine.

Eleganteista, rapatuista, tiilisistä tai teräksisistä rakennuksistaan tunnettu kollegani esitteli ylpeänä kesälo-malla rakentamaansa terassia ja tyylikästä säleikkösei-nää. Rakennelmat oli tietysti tehty puusta; onhan se jo suomalaisen maiseman ja perinteen kannalta luontevin rakennusmateriaalimme.

Puutavaran saatavuus on hyvä, kuljetus kylän sa-halta auton katolla on helppoa ja tontilla tavaran siir-tely onnistuu miesvoimin. Katkaiseminen, loveaminen, poraaminen ja kiinnittäminen käyvät helposti ja kevyt, mutta luja rakennelma voidaan viimeistellä harmitto-malla, luonnonmukaisella pintakäsittelyllä maastoon sopivaksi. Lopuksi työmaa haravoidaan siistiksi, hukka-paloilla lämmitetään makoisat löylyt ja saunan jälkeen jaloitellaan terassin lämpimällä puupinnalla. Helppoa ja hauskaa

Vaikka paikallisuus, saatavuus, keveys, lujuus, help-po työstettävyyys tai luonnonmukaisuus ovat hyviä syitä rakentaa puusta ympäri vuoden, harmittavan monet kollegani tapaiset tee-se-itse -henkilöt ja muut ammatti-toverini palaavat loman jälkeen arkeen betoni- ja teräs-rakentamisen pariin. Haastavan puutalon suunnittelu ja rakentaminen on Suomessa liian usein erikoistapaus. 60-luvulta peräisin olevat ratkaisut ja ajatukset hallitsevat vieläkin vahvasti rakennus-alaa.

Kymmenen Puupalkinto 2004 ehdokasta on osoitus, että puun kanssa voi puuhailla kesän jälkeenkin. Joukko taitavia, innostuneita ja sopivan jääräpäisiä suunnitte-lijointa on saanut aikaan valikoiman rakennuksia, joista kiinnostavimman, merkittävimmän ja parhaimman pal-kitseminen oli vaikeaa. Ehdotusten taustalla oleva työ on osoitus, että esteiden yli ponnistelu on palkitsevaa ja vaikeuksista huolimatta lopussa kiitos kuitenkin seisoo.

Vaativan puurakennuksen suunnittelu ja rakentami-nen ei ole helppoa eikä aina hauskaakaan. Se vaatii tie-toa, taitoa ja määrätietoisuutta, sillä määräysten tulkin-nat, ennakoluulot, hankintojen junailu, puun käsittely työmaalla sekä monet muut vastoinikäymiset ja yllätyk-set koettelevat rakentajan kärsivällisyyttä. Koko ikänsä puun kanssa työskennelleet puusepät Kari Virtasen ja Rudi Merz toteavatkin, että puun mielenkiintoisin omi-naisuus on sen haastavuus.

Onneksi puurakentamisen parissa tehdään määrätie-toista työtä ja eri puolilla Suomea rakennetaan toimisto-taloja, kirkkoja, urheilurakenteita, kerrostaloja ja muita haastavia rakennuksia puusta. Puupalkinnon valitse-minen tulee olemaan vieläkin vaikeampaa vuonna 2005.

Pekka Heikkinen

arkkitehti | architect | Architekt | architecte
SAFA

PUUPALKINTO 2004

LAAJASALON KIRKKO JA AURINKORINTEEN PIENTALOALUE

Jussi Tiainen

Laajasalon kirkko, Helsinki. PUU 1-2004
Arkkitiedit Merja Nieminen ja Kari Järvinen

Aurinkorinteen pientaloalue, Espoo
Arkkitiedit Pauliina ja Juha Kronlöf

Puuinformaatio ry jakaa vuosittain puupalkinnon kohteelle, joka edustaa korkeatasoista puuarkkitehtuuria, käyttää puuta esimerkillisesti sisätiloissa tai edistää merkittävästi puurakennustekniikkaa. Vuodesta 1994 alkaen jaettu puupalkinto kattanut aikajakson, jolloin suomalainen puurakentaminen on laajentunut uusille alueille ja kehittynyt valtavasti. Kirjoa kuvaavat aikaisemmat puupalkinnon saaneet kohteet: Metsolan ala-asteen koulu Helsingissä, Kylmäluoman leirintäalueen vastaanottorakennus Taivalkoskella, Viikin puukerrostalot Helsingissä, Vihantasalmen puusilta Mäntyharjulla, Sibelius- talo Lahdessa, Kierikkikeskus Yli-Iissä sekä Puu-Linnanmaan asuntoalue Oulussa.

Vuoden 2004 puupalkintoehdokkaiksi valittiin kymmenen rakennuskohdetta, jotka edustavat monipuolisesti uusinta suomalaista arkkitehtuuria ja rakentamistekniikkaa. Palkintolautakunta totesi jo ehdokkaiden valitsemisen monien kiinnostavien puurakennusten

joukosta olevan positiivisella tavalla ongelmallista. Ehdokkaiden erilaisista luonteista johtuen palkintolautakunta päätti poikkeuksellisesti jakaa kaksi puupalkintoa, jotka myönnetään Laajasalon kirkolle Helsingissä ja Aurinkorinteen pientaloalueelle Espoon Friisilässä. Palkitut edustavat kahta täysin erilaista rakentamisen sektoria: julkista, sakraalia arkkitehtuuria ja modernia asumisen arkkitehtuuria.

Laajasalon kirkko jatkaa modernilla tavalla suomalaista kirkkoarkkitehtuuriperinnettä. Puurakenteet, sisätilojen puuverhoukset ja taideteokset muodostavat harmonisen tilakokonaisuuden ja rauhoittavan, lämpimän ilmapiirin. Puuta on käytetty monipuolisesti ja luontevasti rakenteissa ja erilaisina pintoina. Tilat, valo ja materialit luovat mieleenpainuvan arkkitehtonisen kokemuksen. Kirkon pääsuunnittelijoina ovat toimineet arkkitehdit SAFA Kari Järvinen ja Merja Nieminen.

Friisilän Aurinkorinteen pientaloalue käsittää 25 puurakenteista, kytkettyä omakotitaloa, jotka muodostavat uutta ajattelua edustavan tiiviin ja pienimittakaavaisen asuin ympäristön. Puun käyttö hallitsee hienostuneella tavalla arkkitehtuuria, joka on modernia ja ennakkoluulotonta. Rinnemaastoon taitavasti sijoitettu taloryhmä muodostaa yhtenäisen, hallitusti vaihtelevan kokonaisuuden. Aurinkorinteen puutaloryhmän pääsuunnittelijana ovat toimineet arkkitehdit SAFA Pauliina ja Juha Kronlöf.

Puupalkinto 2004 palkintolautakuntaan ovat kuuluneet Puuinformaatio ry:n toimitusjohtaja, arkkitehti SAFA, TkL Mikko Viljakainen, metsänhoitaja Pertti Hämäläinen Wood Focus Oy ja arkkitehti SAFA Pekka Heikkinen. Palkintolautakunnan sihteerinä on toiminut arkkitehti SAFA Jussi Vepsäläinen. Vierailijaksi palkintolautakuntaan kutsuttiin Münchenin Teknillisen yliopiston puuarkkitehtuurin professori, arkkitehti Hermann Kaufmann.

Jussi Vepsäläinen
Arkkitehti SAFA

Korttelitalo Leskenlehti. PUU 3-2003

Arno de la Chapelle

Wood Award 2004

Every year, Puuinformaatio ry presents a Wood Award to the project that represents a high level of wooden architecture, uses wood in furnishings in an exemplary fashion or significantly promotes the use of wood in structural engineering. Wood Award, which has been awarded since 1994, has covered a period of time when Finnish wooden construction has expanded to new areas and developed immensely.

Ten building projects, which diversely represent the latest in Finnish architecture and building technology, were selected as candidates for Wood Award 2004. Due to the differing natures of the candidate projects, the jury decided to make an

exception this year and award two Wood Awards: one to Laajasalo Church in Helsinki and the other one to Aurinkorinne's block of detached housing in Friisilä, Espoo. The recipients of this award represent two completely different building sectors: public, sacral architecture and modern living architecture.

Laajasalo Church continues, in a modern fashion, Finland's tradition of church architecture. Its wooden structures, the wooden cladding in its interior and its artwork form a harmonic spatial entity and a calming, warm atmosphere. Wood has been used in diverse and natural ways in the structures and cladding. The church was designed

by SAFA architects Kari Järvinen and Merja Nieminen.

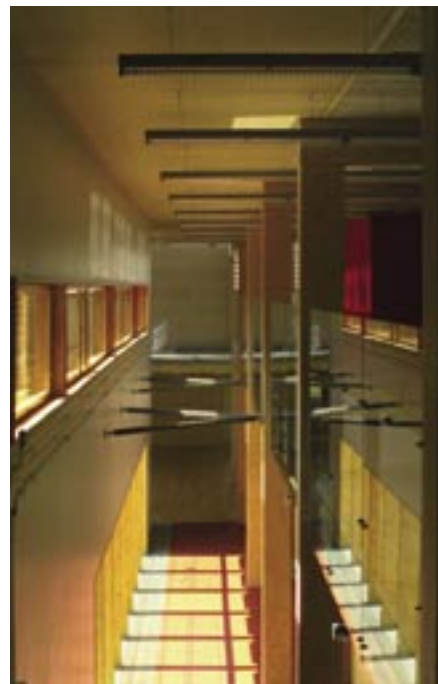
Friisilä's Aurinkorinne block of detached housing is made up of 25 detached back-to-back houses and their wood structures; these houses form a high-density, small-scale group of buildings that represent a new way of thinking. Wood is predominately used in a refined way in this style of architecture, which is modern and unconventional. This group of houses, located on a slope, forms a continuous entity that varies in a controlled fashion. Aurinkorinne's buildings were designed by SAFA architects Pauliina and Juha Kronlöf.

Jussi Vepsäläinen

Ateljee-asunto

Marko Huttunen

Korttelitalo Leskenlehti, Helsinki
Arkkitehdit Anders ja Eric Adlercreutz

Monipuolista puunkäyttöä kantavina rakenteina ja pintaverhouksina yhdistettynä korkealuokkaiseen, ihmisläheiseen arkkitehtuuriin. Perinteiset ja luonnonmukaiset pintakäsittelyt luovat herkän kontrastin lennokkaalle nykyarkkitehtuurille.

Sauna Kyly, Savonlinna
Arkkitehtiylioppilaat Samuli Ellä ja Kaisa Jokinen, TKK puurakentaminen

Ateljee-asunto, Espoo
Arkkitehdit Risto Huttunen ja Santeri Lipasti

Pientaloarkkitehtuurin rajoja uudelleen määrittelevää käsityömäistä rakentamista. Ateljeen lämpökäsitelty kuusilautaverhous on ulotettu räystääslinjaan. Kylyn seinät ovat käsin piiluttua massiivista mäntyhirttä.

7

Sauna Kyly

Kaisa Jokinen

Markku Stenman

Kupittaaan paviljonki, Turku. PUU 3-2003
Arkkitehti Markku Stenman

Rakenteellisesti mielenkiintoinen spiraalimainen paviljonki.

Pauli Lindström

Puu-Paavola, Lahti. PUU 3-2003
Arkkitehti Pauli Lindström

Puukerrostalorakentamisen pitkäjänteinen kehittämistyö kuuden talon yhtenäisenä ryhmänä.

Joensuu Areena. PUU 2-2004
Arkkitehti Marjatta Hara-Pietilä ja rakennusarkkitehti Pentti Värälä.

Mittakaavaltaan poikkeuksellinen rakenteellisen arkkitehtuurin työnäyte.

Nikkarikeskus, Jurva
Rakennusarkkitehti Ari Mäki-Marttunen

Pohjalaiseen ympäristöön sovitettu rakennus, jonka puuverhoukset on innovatiivisesti toteutettu.

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko. PUU 1-2004
Arkkitehti Ulla Rahola

Keskiaikaisen kirkon tunnelmallinen, perinteisiä työmenetelmiä kunnioittava uudelleenrakentaminen.

8

Holzpreis 2004

Der Verein Puuinformaatio ry verleiht jährlich den Holzpreis an ein Objekt, das eine hochklassige Holzarchitektur vertritt, bei dem Holz in vorbildlicher Weise in den Innenräumen verwendet wurde oder das die Holzbautechnik maßgeblich gefördert hat. Der Holzpreis wird seit 1994 vergeben, und in dieser Zeit hat sich die finnische Holzarchitektur auf neue Gebiete erweitert und eine beachtliche Entwicklung genommen.

Als Kandidaten für den Holzpreis des Jahres 2004 wurden zehn Bauobjekte ausgewählt, die in vielseitiger Weise die neueste finnische Architektur und Bautechnik repräsentieren. Wegen des unterschiedlichen Charakters der Objekte hat die Jury diesmal beschlossen, ausnahmsweise zwei Holzpreise zu verleihen, und zwar ging ein Preis an die Kirche von Laajasalo in Helsinki und ein weiterer an das aus kleinen Häusern bestehende Wohngebiet Aurinkorinne im Espooer Stadtteil Friisilä. Die prämierten Objekte vertreten zwei ganz verschiedene Sektoren des Bauens: öffentliche, sakrale Architektur und moderne Wohnarchitektur.

Die Kirche von Laajasalo setzt die finnische Tradition der Kirchenarchitektur in moderner Weise fort. Ihre Holzkonstruktionen, die Holzauskleidung der Innenräume und ihre Kunstwerke bilden einen harmonischen Raumkomplex und schaffen eine beruhigende, warme Atmosphäre. Holz wurde in vielseitiger Weise in verschiedenen Baukomponenten und in den Verkleidungen verwendet. Die Kirche ist von den Architekten Kari Järvinen und Merja Nieminen (SAFA) entworfen worden.

Das Wohngebiet Aurinkorinne in Friisilä umfasst 25 aus Holz erbaute, miteinander verbundene Eigenheime, die eine dichte, in kleinem Maßstab erbaute Häusergruppe bilden, welche ein neues Denken repräsentiert. Die moderne, unvoreingenommene Architektur wird in distinguiertester Weise durch die Verwendung von Holz geprägt. Die an einem Hang erbaute Häusergruppe bildet einen einheitlichen Komplex mit sorgfältig durchdachten Variationen. Die Gebäude des Wohngebiets sind von den Architekten Paulina und Juha Kronlöf (SAFA) entworfen worden.

Jussi Vepsäläinen

Arkkitehtitoimisto Mäki-Marttunen

Esko Jäämä

Prix du bois 2004

L'association Puuinformaatio ry décerne chaque année le Prix du bois pour une construction qui témoigne d'une architecture en bois de haut niveau, qui utilise le bois d'une manière exemplaire dans les intérieurs ou qui contribue dans une large mesure au développement de la technique de la construction en bois. Ce prix du bois est décerné depuis 1994, période durant laquelle la construction en bois s'est étendue en Finlande à de nouveaux domaines et a considérablement évolué.

Dix constructions qui représentent bien l'architecture et la technique de construction finlandaises les plus récentes ont été nommées pour le Prix du bois 2004. En raison du caractère très varié de ces constructions, le jury a décidé de

décerner exceptionnellement deux Prix du bois, l'un pour l'église de Laajasalo à Helsinki et l'autre pour la zone résidentielle Aurinkorinne à Frieisilä, Espoo. Les lauréats représentent deux secteurs très différents du bâtiment : d'une part l'architecture religieuse et d'autre part l'architecture moderne des habitations.

L'église de Laajasalo poursuit dans la modernité les traditions architecturales religieuses de la Finlande. Ses structures en bois, ses revêtements intérieurs en bois et ses oeuvres d'art forment un ensemble spatial harmonieux et créent une atmosphère chaleureuse et apaisante. Le bois a été employé d'une manière diversifiée et naturelle dans les structures et les revêtements. L'église a été

dessinée par les architectes SAFA Kari Järvinen et Merja Nieminen.

La zone de maisons individuelles Aurinkorinne à Frieisilä comprend 25 maisons individuelles en bois reliées les unes aux autres qui forment un ensemble d'habitations dense et aux dimensions réduites, témoin de la nouvelle conception. Le bois utilisé avec recherche domine cette architecture moderne et dénué de préjugés. Ce groupe de maisons placées sur un terrain incliné forme un ensemble uni dans une variété maîtrisée. Les maisons d'Aurinkorinne ont été dessinées par les architectes SAFA Pauliina et Juha Kronlöf.

Jussi Vepsäläinen

9

AURINKORINNE, FRIISILÄN PIENTALOT, ESPOO

**Arkkitehdit Pauliina ja Juha Kronlöf Oy
Insinööritoimisto Konstru Oy**

Asemapiirros 1:1 000

Sisäänkäynti ja kivipuutarha.

10

Aurinkorinteen pientalokortteli sijaitsee 15 kilometrin päässä Helsingin keskustasta ihanteellisesti lounaaseen laskevalla rinnetontilla. Korttelin ratkaisu perustuu puikkomaisiin, kytkettyihin omakotitaloihin, jotka sijaitsevat joko omilla tonteillaan tai yhtiömuotoisena pienillä tonteilla. Rakennusmassat muodostuvat kahdesta seläkäisestä, lapekattoisesta osasta.

Asuntojen perusidea on yksitasaisuus ja yksilöllisen oman kodin / talon luominen jokaiselle perheelle. Rakennusten lähimiljöö on korkeatasoisesti rakennettu ja se jakautuu yksityisyydeltään erilaisiin tiloihin. Rakennuksen etuosan huoltopihalla ovat katetut autopaikat ja varasto. Sisäänkäynnin japanilaishenkisen puurituläseinän taakse jää kivipuutarha "secret garden", joka on kodin pyhä paikka. Pihan puolella on viherhuone ja oleskeluterassi, jonne pääsee sekä saunatiloista että keittiöstä.

Talot on kytketty toisiinsa nivelosalla, jossa asukkaan valinnan mukaan voi olla viherhuone, varasto-, katos, pergola, työ- ja askartelutila tai näiden erilaisia yhdistelmiä. Nivelessä on käynti huoltopihalta viherhuoneen kautta oleskeluterassille.

Alueella on pieniä toreja ja kohtaamispaikkoja, jotka lisäävät naapurikontakteja. Koillispuolen tonttirivistöjen väleissä on aidoin rajattu, tilallisesti vaihteleva välikujanne, joka levenee leikkipaikoiksi ja kivetyiksi pergolin katetuiksi ulkotiloiksi. Katunäkymissä vuorottelevat rimasäleiköt, katokset ja pensasaidat.

Asuntojen olohuoneet avautuvat puutarhaan suurin ikkunoin. Ikkunat on sijoitettu siten, että auringon valo voidaan hyödyntää koko päivän ajan asunnon eri tiloissa. Viisto sisäkatto ja kertospuuelementteinä asennetut, valkolakatut ikkunaseinät lisäävät interiöörin ilmapuutaa ja luonnetta.

Rakennukset ovat puurakenteisia ja pääosin elementtivalmisteisia. Pitkät räystäät ja korkeat sokkelit suojaavat julkisivuja, jotka on verhottu 300 x 27 mm kuultomaalatulla liimapuulankulla sekä erilaisilla rimoituksilla ja paneeleilla. Puuverhous on asennettu paikalla. Katto on kertospuuelementtirakenteinen ja räystäiden alapinta on vaneria. Sisäänkäyntitasot ja terassit ovat puuta ja sisäverhouksissa on käytetty valkolakattuja puupaneeleja.

Korttelin suunnittelu oli paloteknisesti haastavaa. Erillisten tonttien rajalla olevat palomuurinomaiset ulkoseinät toteutettiin puisina kaksoisseinäinä, jotka on rakenteellisesti irrotettu toisistaan. Ulkoverhouksena on muiden seinien tapaan liimapuupaneeli ja sen taustalla on kaksinkertainen vanerilevytyks. Räystäsrakenne on irrotettu kaksoisseinän ulommasta osasta ja paloverhottu alapinnaltaan tiiviisti räystäskouruun saakka.

Alueella on 24 asuntoa ja kerrosala on yhteensä 3770 kem². Yksittäistontin koko on noin 600 m² ja tehokkuus on 0,25. Toteutus perustuu Espoon kaupungin, rakennusliike Skanskan ja Finnforest Oyj:n kesällä 2001 järjestämään arkkitehtikilpailuun.

Pauliina ja Juha Kronlöf
Arkkitehdit SAFA

PUURAKENTEET

Pieniin tontteihin jaettu, tiiviisti rakennettu alue ja toisiinsa kytketyt talojen johtivat paloteknisten ongelmien uudentyypoiseen ratkaisuun, jonka löytyminen viranomaiskäsittelyssä otti oman aikansa.

Erkki Laukkanen
RI

Elementtikaavio 1:75

PUU 3 • 2004

Jussi Tiainen

PIENTALOJEN ALUERAKENTAMISESTA

Vuonna 2000 Finnforest arvioi, että puun kannalta parhaaseen markkinasegmenttiin, pientalorakentamiseen, tulisi tarjota puuhun perustuvia tuoteosaratkaisuja. Kehitystyö- ja referenssikohde päätettiin toteuttaa Espooseen, jossa liputetaan pientalorakentamisen puolesta. Hankkeen suunnittelu, rakentaminen ja myynti päätettiin uskoa yhteistyökumppanien vastuulle.

Kutsukilpailulla valittiin pääsuunnittelija, joten ”modernin puurakenteisen pientaloalueen” toteutuksen avainosa-uolet - kaupunki, hyvä arkkitehti, tuotete-

ollisuus ja rakentaja - olivat koossa ja varsinainen työ käynnistyi. Hankkeen edistymistä seurattiin ja arvioitiin seurantaryhmässä, johon osallistuivat Tekes, VTT, TKK ja erityisasiantuntijoita.

Vuonna 2002 Finnforestilla ei ollut omaa elementti-tuotantoa, joten alihankkijat työstivät kertopuiset suurelementit. Hankkeen toteutukseen liittyi kehityskohteita, jotka koskivat muun muassa pientalojen aluerakentamisprojektin johtamista, arkkitehtuuria, viranomaismenettelyjä sekä puutuotetekniikkaan ja tuoteosatoimituk-

13

Kimmo Räisänen

Vino sisäkatto ja suuret ikkunat tuovat ilmapuutaa sisätilaan. Valkolakatut ikkunaseinät asennettiin kertopuuelementteinä.

Jussi Tiainen

14

siin liittyviä osia. Tulokset esitellään laaditussa Friisilä-hankeraportissa.

Hankkeen tärkeimpiä havaintoja ovat korkeatasoisen arkkitehtisuunnittelun tarve, sekä oikean, selkeän toteuttajarakenteen valinta. Puutuoteteollisuuden kannalta tärkeintä oli todistaa, että rakentamisessa voidaan elementoinnilla kasvattaa merkittävästi puusta saatavaa liikevaihtoa ja parantaa toimitusten kannattavuutta.

Vastaavista hankkeista ei ollut kokemusta, joten kehityssaavutukset keskittyivät pientalojen aluerakentamisen perusasioihin. Niille on käyttöä, sillä pientalojen tuottajamuotoinen rakentaminen kasvaa maassamme. Skanskan ja Finnforestin yhteistyö jatkuu Espoon asuntomessualueella Kauklahdessa, sekä muilla alueilla. Toimintaa tukemaan Finnforest on syyskuussa 2004 käynnistänyt tilaelementtituotannon.

Friisilän hanke osoitti, että hyvin johdettu ja suunniteltu puupientalojen aluerakennuskohde voi olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen. Suunnitteluun tulee panostaa eikä "halvinta" suunnitelmaa kannata valita.

Lauri Palojarvi
DI

Talojen niveleen asukkaat valitsivat viher-, työ- tai askarteluhuoneen ja katosten yhdistelmiä

Periaatepohjapiirustus 1:250

Rakennuttaja: **Finnforest Oyj ja Skanska-Kodit Oy**

Arkkitehti- ja pääsuunnittelu: **Arkkitehdit Pauliina ja Juha Kronlöf Oy / Juha Kronlöf ja Pauliina Kronlöf (ent. Vihinen)**

Projektiarkkitehti toteutusvaiheessa **Jarkko Lyytinen**

Avustajana kilpailuvaiheessa **Jarkko Lyytinen ja Kai Hilditch**

Rakennesuunnittelu: **Konstru Oy / Erkki Laukkanen**

Jussi Tiiainen

Aurinkorinne, Friisilä's detached housing, Espoo

Aurinkorinne's block of detached housing is located 15 kilometres from downtown Helsinki on an ideal plot of land that slopes to the southwest. The solution for the block is based on narrow, back-to-back houses that are on their own plots of land. The building masses consist of two slope-roofed sections.

The basic idea for the residences was that everything should be on one level and that an individualistic home was created for each family. The immediate surroundings around the buildings are built to a high level and they are divided into various spaces according to their level of privacy. The service yard has covered parking spaces and a storage area. Behind the wooden lattices, there is a rock garden and on the side where the yard is

located, there is a greenhouse and a terrace that can be accessed from both the sauna area and the kitchen. The houses are connected to each other by spaces that the resident can choose to be a combination of a greenhouse, a storage area, a pergola or a work and hobby room.

The living rooms of the residences open up onto the garden through their large windows. The windows are placed so that sunlight can be used in the different spaces of the residence throughout the day. The slanting ceiling adds to the interior's spaciousness and character.

The structures of the buildings are made of wood and are, for the most part, pre-fabricated units. The long eaves and the high plinths protect the façades, which are clad in varnished 300 x 27 mm glulam boards as well as various types of bat-

tening and panels. The roof is made of LVL and the underside of the eaves is made of plywood. The terraces are made of wood and a lot of white-lacquered wooden panels were used in the internal cladding.

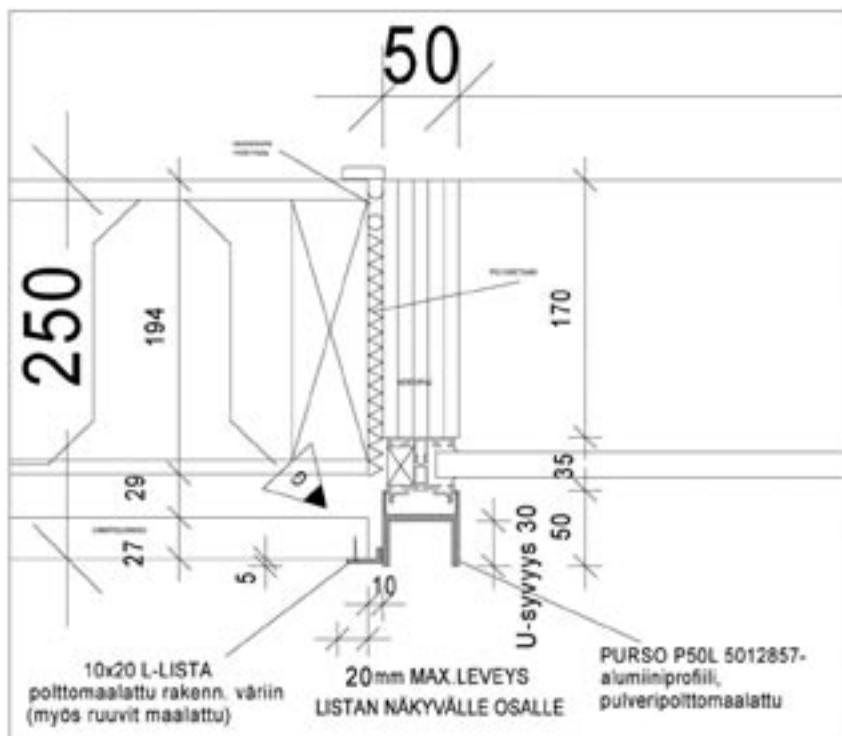
Planning the block was challenging, from a fire safety point of view. The fire-rated outer walls on the border of the plots of lands were realised as wooden double walls that are structurally separated from each other. The structure of the eaves is tightly fire-clad from its underside all the way to its gutter.

The area has 24 residences and the gross floor area is 3,770 sq.m. The plot is 600 sq.m. and its plot density is 0.25. Its realisation is based on the architectural competition arranged by the City of Espoo, the construction firm Skanska and Finnforest Corporation in summer 2001.

Pauliina ja Juha Kronlöf

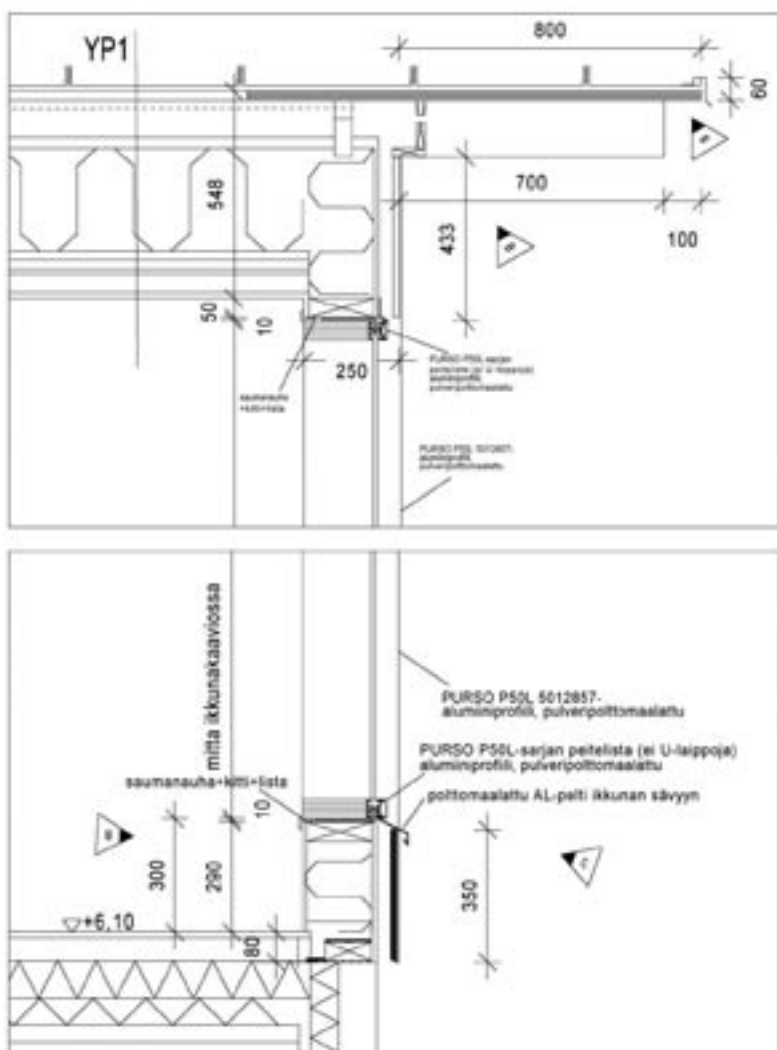
Aluejulkisivukatkelma 1:250

Kertopuu-umpiolas-ikkunaseinä 1:5

Ikkunaseinä ja räystäsdetalji 1:20

Wohngebiet Aurinkorinne, Kleinhäuser von Friisilä, Espoo

Das aus kleinen Häusern bestehende Wohnviertel Aurinkorinne befindet sich auf einem idealen, nach Südwesten hin abfallenden Hanggelände rund 15 Kilometer vom Zentrum von Helsinki entfernt. Die bauliche Lösung in dem Viertel basiert auf schmalen, miteinander verbundenen Eigenheimen, die jeweils auf eigenem Grundstück stehen. Die Baumassen bestehen jeweils aus zwei mit einem Flachdach gedeckten Trakten.

Die Grundidee der Wohnungen bestand darin, auf einem Niveau für jede Familie ein individuelles Zuhause zu schaffen. Die nähere Umgebung der Gebäude ist in hochwertiger Weise bebaut und untergliedert sich in Räume, die hinsichtlich ihres privaten Charakters verschieden sind. Auf einem gemeinsamen Hof befinden sich gedeckte Pkw-Stellplätze und Schuppen. Hinter der Holzrostwand am Eingang der Wohnungen befindet sich ein Steingarten, und auf der Hofseite liegen ein Wintergarten und eine Terrasse, die sowohl von der Sauna als auch von der Küche aus zugänglich ist. Durch ein Gelenkteil sind die Häuser miteinander verbunden. Die Bewohner können bezüglich dieses Teils zwischen Kombinationen von Wintergarten, Schuppen, Pergola oder Arbeits- und Bastelräumen wählen.

Die Wohnzimmer der Wohnungen liegen mit großen Fenstern zum Garten hin. Die Fenster sind so platziert, dass sich in den verschiedenen Räumen der Wohnung das Sonnenlicht den ganzen Tag über nutzen lässt. Eine schräge Decke bringt in das Interieur Leichtigkeit und Charakter ein.

Die Gebäude bestehen aus Holz und sind zu einem großen Teil vorgefertigt. Lang herabgezogene Traufen und hohe Sockel schützen die Fassaden, die mit 300 x 27 mm starken, transparent gestrichenen Leimholzbrettern sowie mit verschiedenen Lattenkonstruktionen und Paneelen verkleidet sind. Die Dächer bestehen aus Leimschichtholz und die Unterseiten der Traufen aus Sperrholz. Auch die Terrassen bestehen aus Holz. Bei der Innenauskleidung wurden weiß lackierte Holzpaneele verwendet.

In puncto Brandschutz war die Planung des Wohnviertels schwierig. Die an den Grenzen der Grundstücke stehenden Außenwände, die die Funktion von Brandmauern übernehmen, sind hölzerne Doppelwände, die strukturell voneinander getrennt wurden. Die Traufenkonstruktionen sind bis zu den Regenrinnen von unten mit einem Brandschutz versehen.

In dem Wohngebiet gibt es 24 Wohnungen; die Geschossfläche beträgt 3 770 m². Die Grundstücke sind jeweils 600 m² groß mit einer Effizienz von 0,25. Die Realisierung des Gebiets basierte auf einem Entwurf aus einem Architektenwettbewerb, der im Sommer 2001 von der Stadt Espoo, dem Bauunternehmen Skanska und der Gesellschaft Finnforest Oyj ausgeschrieben worden war.

Pauliina ja Juha Kronlöf

Aurinkorinne, quartier de maisons individuelles à Friisilä, Espoo

Le quartier de maisons individuelles d'Aurinkorinne est situé à 15 kilomètres du centre de Helsinki sur un terrain idéal incliné en pente douce vers le sud-ouest. Il est formé de maisons individuelles de petite surface au sol reliées entre elles mais disposant chacune de son propre terrain. La masse de construction se compose deux parties à toit incliné.

L'idée de base des logements est leur disposition sur un niveau et le caractère individuelle de chaque maison. La construction de l'espace environnant les bâtiments est d'un haut niveau et comporte différentes parties plus ou moins privées. La cour des communs dessert des abris pour voitures et un entrepôt. La paroi en treillis de bois de l'entrée dissimule un jardin de pierres. Sur le côté cour se trouve un jardin d'hiver et une terrasse à laquelle on accède par le sauna et la cuisine. Les maisons sont reliées entre elles par un espace où les habitants peuvent aménager un jardin d'hiver, un entrepôt, une pergola, un atelier ou une combinaison de ceux-ci.

Les grandes fenêtres des salles de séjour des logements donnent sur le jardin. Elles sont placées de telle façon que l'on puisse profiter toute la journée de la lumière du jour dans les différentes parties du logement. Le plafond oblique donne de l'ampleur et du caractère à l'intérieur.

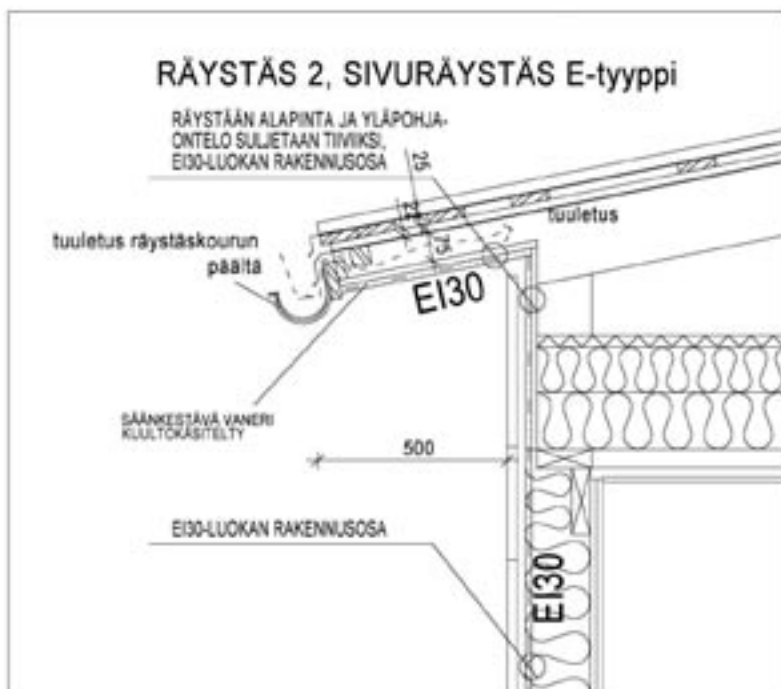
Les maisons sont en bois et principalement en éléments préfabriqués. De longues corniches et de hauts soubassements protègent l'extérieur qui est revêtu de planches en bois lamellé de 300 x 27 mm peintes avec une peinture transparente ainsi que

d'une variété de lattes et de panneaux. Le bois est en bois lamellé et la surface inférieure des corniches en contreplaqué. Les terrasses sont en bois. Les revêtements intérieurs sont en grande partie en panneaux de bois peints avec une peinture transparente blanche.

La technique anti-incendie a posé des problèmes de conception au niveau du quartier. Les murs extérieurs qui limitent les terrains sont des murs doubles en bois structurellement séparés l'un de

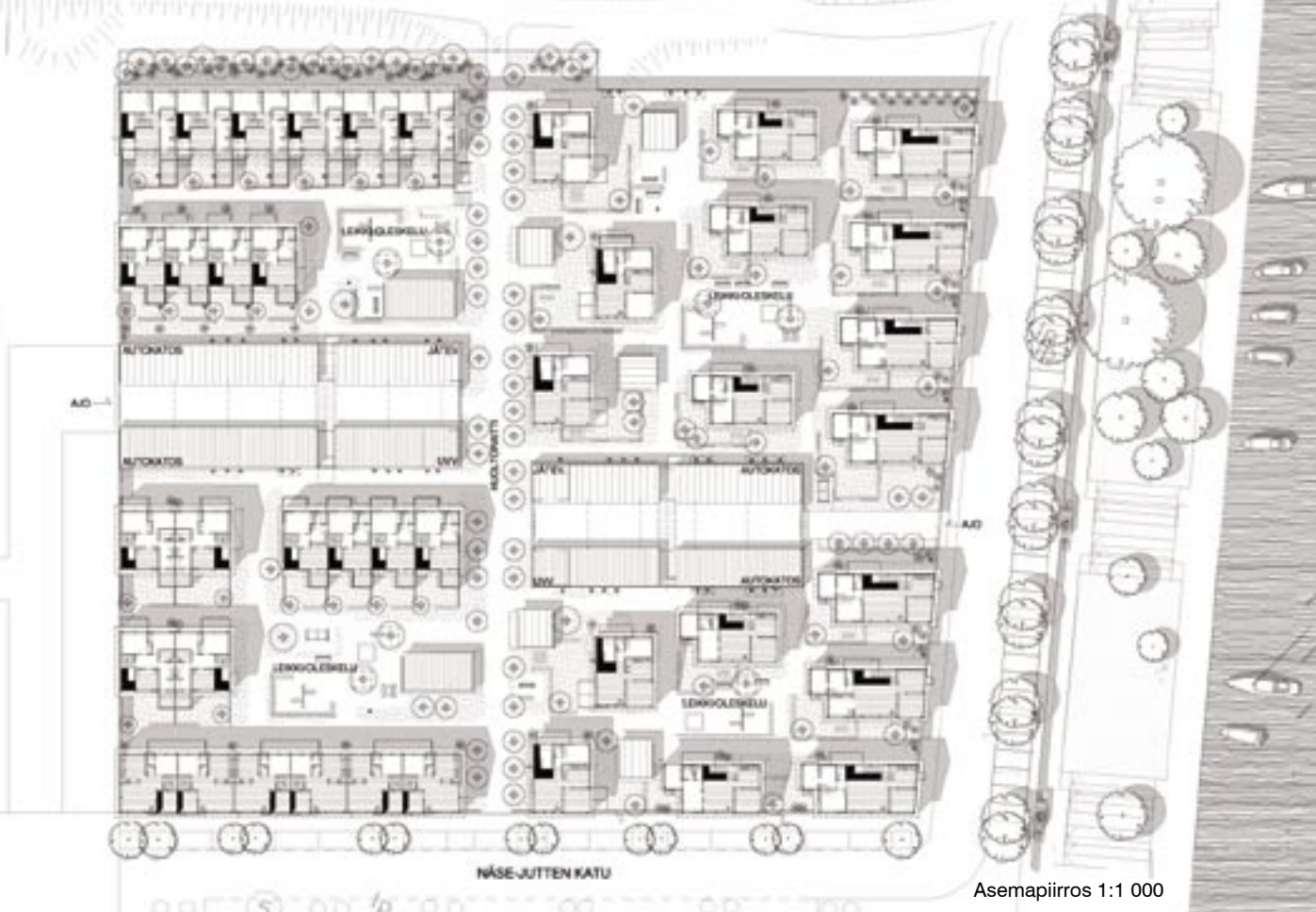
l'autre. Les surfaces inférieures des corniches sont munies d'un revêtement anti-incendie jusqu'aux gouttières.

Le quartier comprend 24 logements et une surface aménagée de 3770 m². Le terrain a une superficie de 600 m² et son indice d'occupation du sol est de 0,25. La construction des maisons a été faite à la suite d'un concours d'architecture organisé en été 2001 par la ville d'Espoo, l'entreprise de bâtiment Skanska et Finnforest Oyj.

Räystäs on palo-osastoitu kouruun asti 1:20

ASUNTO OY PORVOON LÄNSIRANTA JA RANTAPUISTO

Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki Oy
EJT-Rakennusinsinöörit Oy

Porvoon länsirannalla, kaikkien suomalaisten tuntemassa kulttuurimaisemassa, sijaitseva kortteli edustaa modernia, tiivistä ja pienimittakaavaista puukaupunkirakentamista.

Suunnittelun lähtökohtana oli alueesta pidetyn suunnittelukilpailun voittaneen professori Tuomo Siitosen ehdotuksen pohjalta laadittu asemakaava ja sitä täydentävä rakentamistapaohje. Korttelin pinta-ala on 12 161 m². Rakennusoikeus on yhteensä 5325 km² ja korttelitehokkuus on 0,44. Tiiveyttä lisäävät autokatokset ja varastorakennukset. Asuntoja on yhteensä 41 kpl ja keskipinta-ala on 112 m².

Kortteli on jaettu kahteen yhtiöön, joiden välissä on itä-länsisuuntainen pysäköintialue. Autokatokset muodostavat korttelin sisäisen palorajan ja siksi ne on tehty "limilauta" -betonista nurkkalaudoin. Etelästä pohjoiseen korttelin jakaa huoltoraitti, jonka joenpuoliset rakennukset ovat kaksikerroksisia omakotitaloja ja länsipuoliset samankorkuisia rivi- ja paritaloja. Väestönsuojat ja tekniset tilat on sijoitettu kellareihin.

Asuntosuunnittelun haaste oli yksityisen-, puolijulkisen ja julkisen tilan luominen sekä näkymien järjestäminen Porvoojelle ja toisaalta asuntojen suojaaminen suorilta näkymiltä. Rakennusten liikennepuoli on pohjoisessa ja asuintilat suuntautuvat idästä etelän kautta länteen. Olohuone, keittiö ja pääterassi on sijoitettu useimmiten toiseen kerrokseen. Länsi-eteläpuolella on pienet asun-

topihat, jotka liittyvät sauna- tai takkatiloihin. Rannan puoleisten rakennusten katutasossa on ateljeetiloja.

Rakennukset ovat puutaloja. Alapohjat ja sokkelit ovat betonia. Suunnittelussa ja rakentamisessa oppia otettiin perinteisistä rakennustavoista ja toteutus tehtiin modernilla tekniikalla. Perinteistä ovat pitkät räystäät, paksut lankkujulkisivut, keittomaali ja korkeat sokkelit. Modernia tekniikkaa edusti pre-cut -järjestelmä. Puutavarantoimittaja mallinsi jokaisen rakennuksen palkkeineen ja pilareineen, minkä perusteella puutavara tuotiin työmaalle määrämällisenä ja nimettynä.

Paksut ulkoverhoukset ovat keittomaalattuja, räystäään alapinnat ja tiheä puupaneeli öljymaalattuja. Suojaisissa kohdissa on käytetty valmiiksi pinnoitettua vaneria, jonka reunat on suojattu maalaamalla. Puuverhouksia täydentävät teräs-lasikatokset ja teräsrakenteiset sisäportaajat, jotka ovat muistuma porvoolaisten hiekkajaalojen laivaportaista.

Korttelia kiertää puuaita, jonka on aukoista ja porteista avautuu vaihtelevia näkymiä ja tiloja. Piha-alueen käsittelyssä ja istutuksissa on otettu mallia vanhoista puutalokortteliperiaatteista. Pihojen pintojen käsittely on pehmeää; nurmialueet ja raitit liittyvät saumattomasti toisiinsa ja niitä täydentävät hedelmäpuut, marjapensaat ja ryytimaat. Korttelin yleistunnelma on modernisti perinteikäs, tuoksuva puu.

Mari Matomäki
 Arkkitehti SAFA

Suola-aittojen inspiroimaa rytmikkyyttä.

Jokirannan puolen rakennusten katutasossa on ateljeetiloja.

Kimmo Räisänen

PORVOON LÄNSIRANNAN RAKENTEISTA

20 Porvoon keskiaikaisen kaupungin ja sen suola-aittojen tapaan Länsirannan alue on rakennettu tiiviisti. Valtaosa rakennuksista sijaitsee joltakin osaltaan alle kahdeksan metrin päässä toisistaan. Normaali mineraalivillalla lämpöeristetty puuseinä itsessään muodostaa EI30 -osastoinvan seinän, ja palo-osastointivaatimuksen omaavien seinien ikkunat ovat EI15 ikkunoita. Räystäälle Porvoon paloviranomaiset eivät asettaneet erityisvaatimuksia. Koska rakennusten paloluokka on P3, niitä ei ollut tarve sprinklata.

Rakennusten perustukset muodostuvat teräsbetoni- sen tukipaalu-utuksen varaan tukeutuvista teräsbetoni- sista sokkelielementeistä. Rakennuttajan toiveiden mu- kaisesti alapohjat on toteutettu ontelolaattarakenteisina, jossa lämmöneriste sijaitsee laatan yläpuolella. Välipohja on tehty kaksiaukkoisena, jatkuvana 260 mm kertospuu- palkkirakenteena. Keskilinjalla tuen muodostaa joko lii- mapuupalkki tai kantava seinä. Ratkaisun tavoitteena oli taipumien minimoiminen ja jämäkkä puuvälipohja.

Välipohjapalkkien päällä on 25 mm pontattu lastule- vy ja 30 mm kuitupitoinen pumpputasoite. Märkätilojen

kohdalla lastulevy ja pumpputasoite korvattiin vanerilla ja betonivalulla. Märkätilojen seinät ovat puurunkoisia kipsilevyseiniä ja vedeneristys on tehty tyyppihyväksy- tyillä vedeneristystuotteilla.

Kohteessa ei ole päällekkäin olevia asuntoja. Sivuttaissuuntainen ääneneristys on ratkaistu katkai- semalla vaakarakenteet huoneistojen välillä kohdalla ja huoneistojen välisen seinän tuplarungolla. Koska väli- seinä on osittain kantava, se on tehty kahdesta osittain limitetystä "kakkosnelos-rungosta". Seinän molemmin puolin on kaksinkertainen kipsilevytyys, jolla saavute- taan palo-osastointi ja ääneneristyksen vaatima massa.

Yläpohjan harjalinjalla on liimapuinen kurkihirs, johon tukeutuu 260 mm kertospuupalkisto. Yläpohja ele- mentoitii osittain työmaalla. Äänieristyksen paranta- miseksi kurkihirs on katkaistu rivitalojen huoneistojen välisten seinien kohdalla.

Rakennukset on toteutettu valmiiksi määramittaan katkotusta puutavarasta pre cut -menetelmän mukai- sesti. Puutavaran päätoimittajana oli Koskisen Oy, joka toimitti myös julkisivujen leveät laudat.

Eero Riikonen
RI

Alueleikkaus 1:800

Rakennelikkkaus 1:100

Asunto Oy Porvoon Länsiranta and Rantapuisto

This block, located on the west bank of the Porvoo River and situated in the cultural landscape known to all Finns, represents a modern, high-density and small-scale style of building of wooden towns.

This block is divided into two housing associations that are connected by a parking lot stretching from east to west. The stone carports divide the block into fire-safe areas. The buildings are two stories high and range from row houses and duplexes to detached houses.

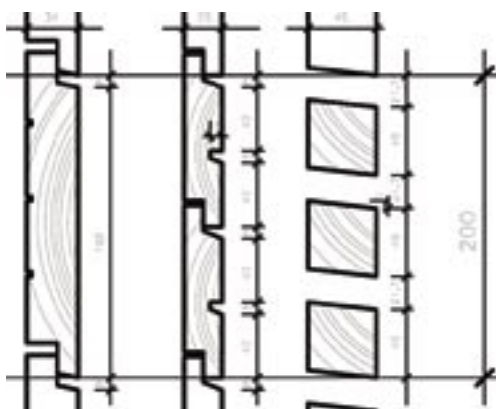
Both creating private, semi-private and public spaces and placing the houses so that the Porvoo River was visible, while protecting the residences from being directly visible, provided this project with its design challenge. The living spaces face south and west. The living room, the kitchen and the main terrace are located on the second floor. The yards of the residences are connected to the saunas and fireplace rooms. On the river side, the houses contain studios on ground level.

Long eaves, façades made of thick boards, traditional Finnish cooked paint and high plinths were all absorbed from the old ways of building. Modern technology is represented by the pre-cut system. The lumber supplier made a model of every building and its wooden parts and then delivered the lumber to the construction site cut to size and marked.

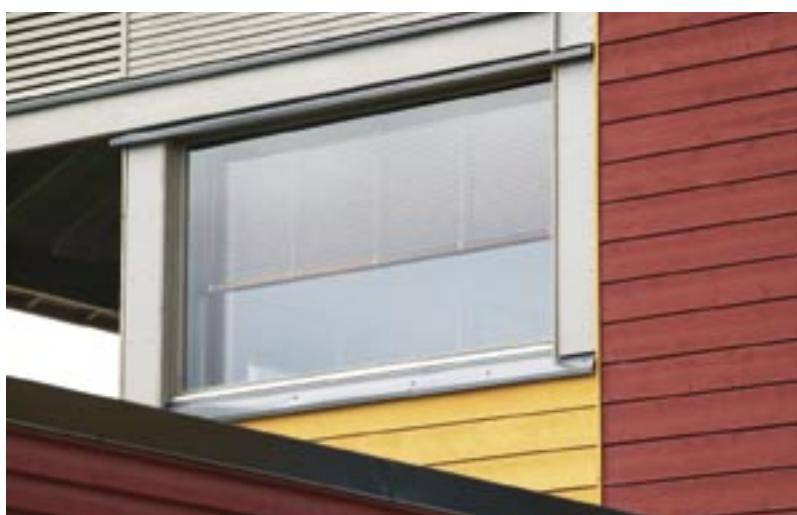
The thick boards used in the exterior cladding were painted in the traditional Finnish style with cooked paint or oil paint and the prefab plywood parts were varnished. The wood cladding was complemented by steel and glass canopies and steel stairs inside, which are reminiscent of the Porvoo yawls used to haul sand. The block is enclosed by a wood fence; this fence's opening and gates reveal varying views and spaces. The general atmosphere of the block is a modernly traditional, fragrant wood.

Mari Matomäki

Ulkoverhouslaudat 1:5

Paksut julkisivulankut ovat keittomaalattuja ja tiheä paneeli öljymaalattu.

Kimmo Räsänen

Korttelin yleistunnelma on modernisti perinteikäs.

Wohnungs-AG Porvoo Westufer und Uferpark

Am Westufer des Flusses Porvoonjoki wurde in der Nähe der Altstadt von Porvoo, inmitten einer allen Finnen bekannten Kulturlandschaft, ein neues Wohnviertel gebaut, eine kleine, dicht bebaute Holzstadt.

Zwei Wohnungsgesellschaften teilen sich das Viertel, und zwischen ihnen befindet sich in Ost-West-Richtung ein Parkplatz. Die aus Stein errichteten Überdachungen der Pkw-Stellplätze gliedern das Viertel in Brandabschnitte. Die Gebäude sind zweigeschossige Eigenheime, Reihen- und Doppelhäuser.

Die Herausforderung bei der Planung lag darin, einen privaten, einen halböffentlichen und einen öffentlichen Raum zu schaffen, Ausblicke auf den Fluss zuzulassen und zugleich die

Wohnräume vor direkten Blicken zu schützen. Die Wohnräume liegen nach Süden und Westen hin. Wohnzimmer, Küche und Hauptterrasse befinden sich im Obergeschoss. Die Wohnhöfe haben Anschluss an Sauna- oder Kaminräume. In den Häusern am Flussufer befinden sich in den Untergeschossen Atelierräume.

Aus der alten Bauweise wurden verschiedene Elemente übernommen: die lang heruntergezogenen Traufen, die mit dicken Latten verkleideten Fassaden, die traditionelle rotbraune Kochfarbe für den Außenanstrich und die hohen Sockel. Die Precut-Bauweise vertrat wiederum die moderne Technik. Der Lieferant der Holzware hat von jedem Gebäude und seinen Holzkomponenten Modelle erstellt, die Holzware auf die korrekten

Längen zugeschnitten und nummeriert zur Baustelle geliefert.

Die dicken Bretter für die Außenverkleidung sind mit einer Koch- oder Ölfarbe gestrichen, und die vorgefertigten Sperrholzteile sind transparent behandelt. Die Holzverkleidungen werden ergänzt durch Überdachungen aus Stahl und Glas sowie durch innere Stahltreppen, die an den für Porvoo typischen Bootstyp einer Sandjolle erinnern. Das Viertel ist umgeben von einem Holzzaun, durch dessen Öffnungen und Pforten sich abwechslungsreiche Aussichten und Räume eröffnen. Das allgemeine Ambiente in dem Viertel ist modern und traditionsreich zugleich, und der Duft des Holzes ist überall zu spüren.

Mari Matomäki

Oleskelu ja keittiötilat ovat useimmiten toisessa kerroksessa.

Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki

Asunto Oy Porvoon Länsiranta et Rantapuisto

Ce quartier situé sur la rive occidentale de la rivière de Porvoo dans un paysage connu de tous les Finlandais pour son intérêt culturel est un exemple de la construction urbaine en bois moderne et dense à petite échelle.

Le quartier est réparti en deux copropriétés séparées par un parking placé dans le sens est-ouest. Les abris en pierre pour les voitures divisent le quartier en zones de protection anti-incendie. Les bâtiments sont des maisons individuelles en rangée et jumelées.

Le défi posé par la construction a été de créer des espaces privés, semi-privés et publics. Il fallait d'une part assurer une vue sur la rivière de Porvoo et d'autre part protéger les appartements des regards des autres propriétaires. Les locaux d'habitation donnent sur le sud et l'ouest. La salle de séjour, la cuisine et la terrasse principale sont au premier étage. L'accès aux cours des maisons se fait par les locaux de sauna ou la pièce munie d'une cheminée. Les rez-de-chaussée des maisons situées près de la rive abritent des ateliers.

Les longues corniches, les revêtements extérieurs en planches épaisses, la peinture cuite traditionnelle et les hauts soubassements sont semblables à ceux des anciennes maisons. Le système pre-cut représente la technologie moderne. Le fournisseur du bois scié faisait un modèle des éléments en bois de chaque maison et livrait sur le chantier les pièces de bois scié coupées selon les mesures voulues et marquées de leur dénomination.

Les planches épaisses du revêtement extérieur sont peintes avec une peinture cuite ou à l'huile. Les éléments en contreplaqué préfabriqués sont peints avec une peinture transparente. Les revêtements en bois tranchent sur les abris en acier et en verre et sur l'escalier intérieur en acier qui rappelle les anciens yawls à sable de Porvoo. Le quartier est entouré d'une clôture en bois, dont les ouvertures et les portes offrent des vues diverses. L'ambiance générale du quartier est moderne tout en étant traditionnelle et il en émane une odeur de bois.

Mari Matomäki

Rakennuttaja: YH-Suomi

Arkkitehtisuunnittelu: Arkkitehtitoimisto Hedman & Matomäki Oy / Mari Matomäki

avustajat: Anders Hedman, Aapo Salmi, Hanna Pietarila, Kristina Östman

Rakennesuunnittelu: EJT-rakennusinsinöörit Oy / Eero Riikonen, Jukka Tajakka

Pääurakoitsija: Rakennusliike Henry Kataja Oy

Kimmo Räisänen

LEHTOVUOREN ALUE, KONALA, HELSINKI

Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy
Insinööritoimisto Ylimäki & Tinkanen Oy

Alueen korttelit muodostavat kolme kylämäistä kokonaisuutta, joilla on oma sisäinen tilarakenteensa piha-kuuineen, kujineen, pihoineen ja aukioineen. Korttelit rakentuvat erillis- tai paritaloista sekä kytketyistä pien-
taloista, joiden vaihtelu ja rakennusten väleistä avautuvat näkymät luovat ympäristölle erityisen mittakaavan. Alueen ytimeen on sijoitettu tanskalaistyyppinen yhteiskäyttötalo, korttelitupa, jolla on tärkeä merkitys alueen asukkaiden yhteenkuuluvuuden kannalta.

Kullakin yhtiöllä on oma ajoneuvoliikenteestä erotettu leikkipaikka sekä asuntokohtaiset oleskelupihat. Korttelin sisäiset ajoreitit ovat piha-alueita, jonka elimellinen osa ovat leikki ja oleskelu. Piha-aitojen yli kujille ja yhteisalueille kurottavat vehreät oksat ja köynnökset muodostuvat ajan myötä olennaiseksi osaksi alueen ilmettä.

Asemakaavan sisältämät kaariaiheet ja suunnanmuutokset olivat yksi tilasommittelun kiitollisista lähtökohdista. Tavoitteena on ollut omaleimainen, rikas, artikuloitu tilakudos, joka vaihtelevine talotyyppineen antaa alueelle ainutkertaisen identiteetin.

Talotyyppejä on viisi ja niiden pinta-alat vaihtelevat 87,5 -141 m² välillä. Kullakin tyyppillä on oma, erilaista elämäntyyliä edustava luonteensa. Perustyypeistä on useita muunnelmia ja niiden suunnittelun haasteena olivat ulkotilojen yksityisyys, näkymät ja palotekniset kysymykset. Talotyyppien vaihtelu luo rikasta kaupunkikuvaa ja niiden identtiset piirteet ja yksityiskohdat sitovat alueen osatekijät ympäristölliseksi kokonaisuudeksi.

Julkisivujen ilme on kevyt. Ulkoverhouksena on hienosahattu 25 mm pystypaneeli. Tehosteena on höylättyjä vaakaponttipanelikenttiä. Rakennuksissa on reilut avoräystäät ja katteena on harmaa betonikkatotiili. Väriyksessä on pyritty vaihteluun, yksilöllisyyteen ja samalla alueen tilarakenteen korostamiseen.

Rakennuttajan ja pääurakoitsijan esityksestä alakeran poikittaiset, kantavat seinät ovat teräsbetonielementtejä ja välipohjat ontelolaattoja. Muut seinät ja yläpohja ovat puurakenteisia. Märkätilojen seinät ovat kivirakenteisia. Korttelit on jaettu pienemmiksi paloalueiksi rakentamalla muutamissa kohdissa naapurien välinen seinä palomuuriksi. Palotekniset vaatimukset näkyvät tiiviyn vuoksi myös räystäsrakenteissa ja EI30 seinissä käytetyissä E15 ikkunoissa.

Helsingin kaupunki järjesti syksyllä 2001 Konalan Lehtovuoren asuntokortteleista tontinluovutuskilpailun, jonka VVO Rakennuttaja Oy voitti laatimallamme suunnitelmalla. Alueen kokonaiskerrosala on 10917 kem², asuntoja viidessä asunto-osakeyhtiössä on kaikkiaan 88 kpl. Korttelitehokkuus on 0,5, minkä lisäksi sallittiin 20 % asunnon ulkopuolisia aputiloja. Alueen kolmesta korttelista ensimmäinen on valmistunut ja viimeinen on valmis kesällä 2005.

Eric Adlercreutz ja Jyrki Iso-Aho
Arkkitehdit SAFA

25

Asemakaavan kaariaiheet ja suunnanmuutokset olivat tilasommittelun lähtökohtia.

Asemapiirros 1:2 000

Talotyyppien vaihtelu luo rikasta kaupunkikuvaa. Väriyksellä on pyritty elävyyteen.

Tilaaja ja rakennuttaja: **VVO-rakennuttaja oy**

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu: **Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy /**

Eric Adlercreutz ja Jyrki Iso-Aho

Pääavustaja: **Päivi Vaheri**

ja kilpailuvaiheessa **Johannes von Martens, Anders Adlercreutz ja Heikki Prokkola**

Pihasuunnittelu: **MA-arkkitehdit / Marja Mikkola**

Rakennesuunnittelu: **Insinööritoimisto Ylimäki & Tinkanen /**

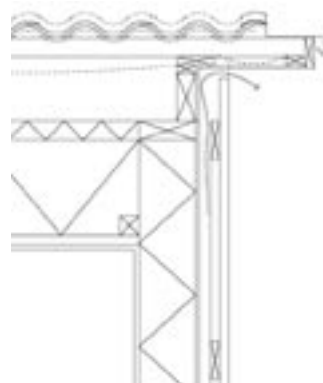
Pekka Länsimies, Jani Pitkänen

Pääurakoitsija: **Rakennusliike Henry Kataja Oy**

Asemakaava: **Kaupunkisuunnitteluvirasto / Leena Lukkarinen-Annala**

Palotekniset vaatimukset näkyvät räystäsrakenteissa.

Räystäisleikkaukset 1:20

Arno de la Chapelle

The Lehtovuori area, Konala, Helsinki

This area's blocks consist of three village-like units that have their own structure with its low-speed residential roads, lanes, yards and open spaces. The blocks are built from detached and semi-detached houses as well as back-to-back semi-detached houses, whose variation, in addition to the views that peek out from between the buildings, creates a special scale for the environment.

Each of the housing associations has its own courtyard that is separated from traffic; furthermore, each residence has its own yard. The branches and vines that extend into the alleys and common areas from over the fences that surround the yards will become an essential part of the area in time. The curves and the changes in direction of the town plan are the basis for the space composition. The objective is an individual, rich space fabric and a unique identity for the area.

The surface area of the different houses ranges from 87.5 to 141 sq.m. Each type of house has its own character, representing different lifestyles. The privacy of the outdoor spaces, views and fire-safety

issues of the variations of the basic types of houses presented a challenge during the planning stage.

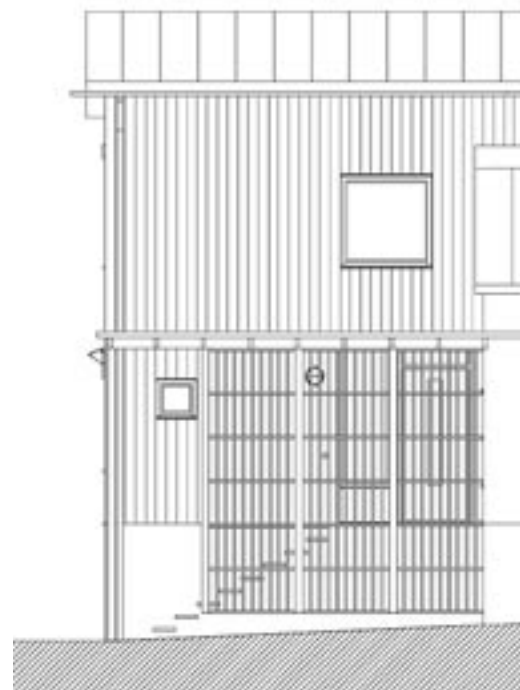
The external cladding is fine-sawn 25 mm vertical panelling, which complement the horizontal panelling fields. The buildings have proper open eaves and the roof is clad in grey concrete roof tiles. Variety and individuality were the desired goals for this colouring. The load-bearing walls of the bottom floor are made of reinforced concrete and the intermediate floors are made of hollow core slabs. The other wall structures and the roof trusses are made of wood. The blocks have been divided up into fire areas by building a wall between the houses as a fire-rated wall, where necessary. Due to the area's density, the fire safety requirements were also visible in the eaves, the walls and the windows.

The City of Helsinki held a design competition in autumn 2001 for the Lehtovuori residential block in Konala. The gross floor area is 10,917 sq.m., there are 88 residences and the block density is 0.5. The first block of the area's three blocks is complete and the last block will be ready in summer 2005.

Eric Adlercreutz and Jyrki Iso-Aho

Ulkoverhouksena on 25 mm paksu hienosahattu pystypaneeli.

Julkisivukatkelma 1:100

Wohngebiet Lehtovuori, Kontala, Helsinki

Die Blöcke des Gebiets bilden drei dorfartige Komplexe, die mit ihren Hofwegen, Gassen, Höfen und Plätzen jeweils eine eigene Struktur aufweisen. Sie bestehen aus separaten Häusern oder aus Doppelhäusern sowie aus miteinander verbundenen Kleinhäusern. Die Variation der Gebäude und die sich zwischen ihnen eröffnenden Perspektiven geben dem Gebiet seinen besonderen Maßstab.

Jede Wohnungs-AG hat einen vom Straßenverkehr abgeschnittenen eigenen Hof sowie für jede Wohnung extra kleine, private Höfe. Die grünen Zweige und Ranken, die sich über die Hofzäune hinweg auf die gemeinsamen Flächen erstrecken, werden mit der Zeit zu einem wesentlichen visuellen Element des Wohngebiets werden. Die vom Bebauungsplan vorgegebenen Bögen und Richtungsänderungen waren die Ausgangspunkte für die Raumplanung. Das Ziel war es, eine

originelle Raumstruktur zu schaffen und dem Wohngebiet eine ganz eigene Identität zu geben.

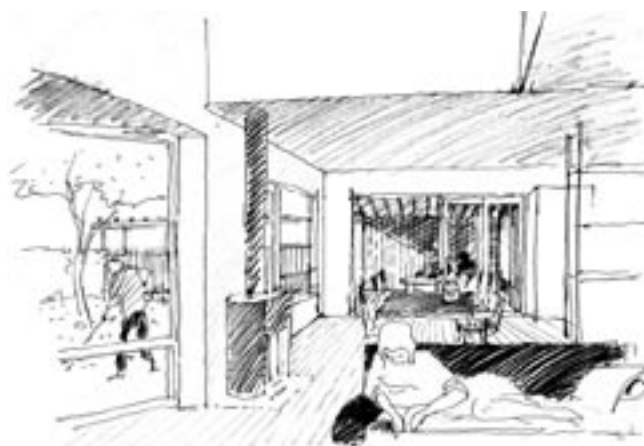
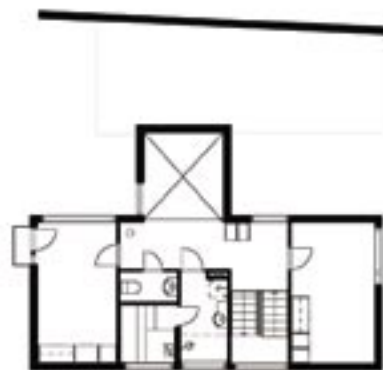
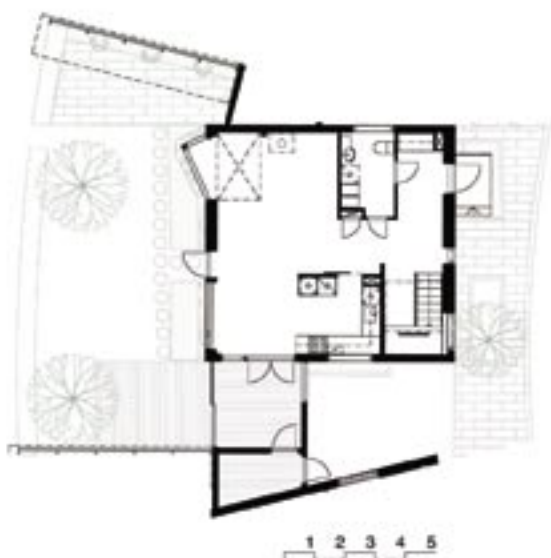
Die Bodenflächen der verschiedenen Haustypen variieren zwischen 87,5 und 141 m². Jeder Haustyp hat seinen eigenen, dem Lebensstil der Bewohner entsprechenden Charakter. Von dem Standardtyp wurden Variationen erstellt, und die Herausforderungen bei der Planung lagen in dem privaten Charakter der Außenräume, den Aussichten und den brandtechnischen Fragen.

Als Außenverkleidungen wurden fein gesägte, 25 mm starke, vertikal angebrachte Holzpaneele verwendet, die durch Flächen mit horizontal angebrachten Paneelen ergänzt wurden. Die Gebäude zeigen großzügig herabgezogene Traufen, und die Dächer sind mit grauen Betondachpfannen gedeckt. Bei der Farbgebung strebte man nach Variation und Individualität. Die tragen-

den Wände in den Untergeschossen sind aus Stahlbeton, die Geschossdecken sind Hohlplatten. Die sonstigen Wandkonstruktionen und die Dachbinder sind aus Holz. Die Blöcke sind in Brandabschnitte unterteilt worden, indem man an den erforderlichen Stellen die Wände zwischen den Häusern als Brandmauern errichtet hat. Da das Gebiet dicht bebaut ist, mussten die brandtechnischen Anforderungen auch bei den Traufen, den Wänden und Fenstern berücksichtigt werden.

Die Stadt Helsinki hatte im Herbst 2001 über die Planung der Wohnblöcke des Gebiets Lehtovuori einen Wettbewerb ausgeschrieben. Die Geschossfläche in dem Gebiet beträgt 10 917 m², die Zahl der Wohnungen 88 und die Blockeffizienz $e = 0,5$. Von den drei Blöcken des Wohngebiets ist der erste bereits fertig gestellt, der letzte wird im Sommer 2005 fertig.

Eric Adlercreutz et Jyrki Iso-Aho

Zone de Lehtovuori dans le quartier de Konala, Helsinki

Les pâtés de maisons de cette zone forment trois ensembles ressemblant à des villages avec leurs rues, ruelles, cours et places. Ils sont composés de maisons individuelles et jumelées ainsi que de petits immeubles reliés entre eux dont la succession et la vue qui s'ouvre entre les bâtiments donnent une dimension particulière à l'environnement.

Chaque copropriété possède une cour interdite aux véhicules et chaque appartement possède également une petite cour privée. Les branches des arbres et les plantes grimpantes verdoyantes qui passent par-dessus les clôtures dans les ruelles et les espaces communs feront avec le temps partie intégrante du paysage. Les formes courbes et les changements de direction du plan d'occupation des sols constituent le point de départ de la disposition spatiale.

L'objectif était d'obtenir une masse spatiale riche et originale et de donner une identité unique à cette zone.

Les superficies des types de maisons varient de 87,5 à 141 m². Chaque type possède son caractère qui représente un certain style de vie. Il existe des variations des types de base dans la conception desquelles le caractère privé des logements, la vue et la technique anti-incendie ont été particulièrement pris en considération.

Les revêtements extérieurs sont en panneaux verticaux de 25 mm sciés fins complétés par des zones de panneaux horizontaux. Les bâtiments sont munis de vastes corniches et leurs toits sont recouverts de tuiles grises en béton. Le choix de couleurs donne la possibilité de faire des variations

et d'être personnel. Les murs portants du rez-de-chaussée sont en béton armé et les planchers sont en dalles creuses. Les autres structures murales et les fermes sont en bois. Les pâtés de maisons sont répartis en zones de protection anti-incendie par la construction de pare-feu entre les bâtiments. La densité de la zone fait que des mesures anti-incendie ont également dû être respectées dans les structures des corniches, des murs et des fenêtres.

La ville de Helsinki avait organisé en automne 2001 un concours d'architecture pour la zone de Lehtovuori à Konala. La surface aménagée de cette zone est de 10917 m², le nombre d'appartements est de 88 et l'indice d'occupation du sol est de 0,5. Le premier des trois pâtés de maisons de cette zone a déjà été construit et le dernier sera construit en été 2005.

Eric Adlercreutz et Jyrki Iso-Aho

29

Talotyyppejä on viisi, joista kullakin on oma erilaista elämäntyyliä edustava luonteensa. Pohjapiirrokset 1:250

Arno de la Chapelle

30 MYLLYPURON PUUKAUPUNKIALUE

Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka Oy

Myllypuron puukaupunkialueen suunnittelukilpailu ratkesi 2004 keväällä. Kilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta olen kehittänyt suunnitelmaa yhteistyössä Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Puukaupunkialue jakaantuu kolmeksi osa-alueeksi, joiden rakenne ja luonne muistuttavat toisiaan. Tehokkaan rakenteen saavuttamiseksi taloketjut on voimakkaasti poimutettu maastoa myötäileväksi, tiiviiksi kaupunkirakenteeksi. Kaksikerroksisten taloketjujen sisäpuolelle syntyy katutilaa, joka laajenee paikoitellen aukioiksi. Tilanmuodostus on vaihteleva, vaikka korttelirakenteen mitoitus noudattelee koko alueella samoja periaatteita. Kaupunkitila muistuttaa mittasuhteiltaan vanhoja eurooppalaisia pikkukaupunkeja, joita tavataan Välimereltä aina Itämeren rannoille saakka.

Rakentaminen noudattelee tiukasti katulinjoja, mikä synnyttää voimakkaan kontrastin ympäröivän luonnon ja katutilan välille. Talojen pihapuoli jätetään luonnontilaiseksi säästämällä puusto ja korjaamalla rakennusaikana aluskasvillisuudelle aiheutuneet vauriot.

Tontit ja korttelialueet

Tonttien koko vaihtelee mutta tontin syvyys on lähes vakio koko alueella. Tonttikoko on pienimmillään kolmesataa neliömetriä. Asunto-osakeyhtiö muodostetaan yhdistämällä tontteja. Talojen väliin jäävä katutila on le-

veydeltään 11 metriä. Katutila on tyypillisesti pihakatu, jossa ajorata on artikuloitu vain kevyesti.

Rakentamisvyöhyke on 9 metriä syvä. Poimutuksen moduuli on 50 metriä ja talojen väliin jää vähintään 21 metriä luonnontilaista pihaa. Piha-alueelle voidaan rajata pensastutuksilla oleskelupatioita. Pysäköintipaikat sijaitsevat rakentamisvyöhykkeellä omalla tontillaan ja ne voivat olla katettuja tai lämpimiä autotalleja.

Puutalot

Puukaupunkitalot ovat tyypillisesti kaksikerroksisia ja asunnot n. 100 - 250 m² suuruisia. Talot ovat puurakenteisia sekä puulla verhottuja ja tavoitteena on, että puu on näkyvästi esillä. Taloketjut koostuvat erillistaloista, kytketyistä pientaloista ja rivitaloista. Jotkut talot rakennetaan kiinni naapureihinsa tai kytketään pysäköintikatoksilla ja vajoilla toisiinsa.

Talojen katujulkisivut toteutetaan vähäeleisinä, jotta saavutetaan eheä katukuva. Räystäskorkeudet vaihtelevat maastumuotojen mukaan. Luontoon avautuva pihajulkisivu on luonteeltaan vapaampi. Koska alue on tiivis, jätetään naapuritonttiin rajautuva seinä ikkunattomaksi riittävän yksityisyyden saavuttamiseksi.

Aaro Artto
Arkkitehti SAFA

Illustraatio 1:4 000

Piirustukset ovat jatkosuunnitelmasta, joka on tehty Myllypuron puinen kaupunkikylä -kilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta.

JYLKYNKANKAAN HIRSITALOT, OULU

Päivi Riikola

Diplomityö Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastolle

Asemapiirros 1:1000

Katuleikkaus 1:500

Hirsi on aito suomalainen rakennusmateriaali. Se patinoituu kauniisti ja kestää kulutusta. Massiivipuuseinä toimii kosteusteknisesti erinomaisesti ja sisäilman laatu mainitaankin usein puun tärkeimmäksi ominaisuudeksi asumisessa. Hirsitalossa on voimaa, joka kumpuaa yksinäisyydestä.

Vuonna 2001 rakennetuista pientaloista oli hirsisiä vain seitsemän prosenttia. Kaupunkien ja taajamien kaa-voitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset suhtautuvat kielteisesti nykyisiin hirsitalomalleihin, mutta kritiikki ei kohdistu itse materiaaliin. Jylkynkankaan korttelisuunnitelman tavoitteena onkin osoittaa hirren käyttökelpoisuus kaupunkien asutusalueilla.

Suunnitelma perustuu korttelin keskellä kulkevaan kylämäisen raittiin, jonka varrelle rakennukset on sijoitettu tiiviisti perinteisten suomalaisten puukaupunkien ja -kylien tapaan. Korttelissa on yhteensä 10 asuntoa: kahdeksan puolitoista- ja kaksikerroksista omakotitaloa ja paritalo. Rakennukset on sijoitettu tiiviisti tontin keskelle ja tontin reunojen komea puusto on säilytetty.

Puolitoista- ja kaksikerroksiset talot sisältävät ratkaisut erityyppisille tonteille ja erikokoisille asunnoille. Asunnot ovat konstailemattomia ja niiden toinen kerros voidaan ottaa käyttöön perheen kasvaessa. Välipohjan aukot liittävät kerrokset toisiinsa. Oleskelutilat jatkuvat ulos suurien ikkunoiden ja aurinkoisen terassin kautta.

Rakennusten suunnitteluun etsin virikkeitä asuinrakentamisen perinteestä ja tyyppitalon suunnitteluproblematiikasta. Suunnitelmia voidaan käyttää jatkossa hir-

sitalotehtaiden kaupunkitalomallistojen kehitystyössä. Kortteliin laaditun rakentamistapaohjeen tavoitteena on varmistaa hirsitalojen moderni ilme sekä yhtenäisyys ja sitä voidaan käyttää esimerkkinä uusien hirsitaloalueita suunniteltaessa.

Ehjällä hirsipinnalla on massoitellussa ja julkisivusommitellussa päärooli. Talot muistuttavat kaksifoonin-kista pohjalaistaloa ja päädyt ovat perinteisen kaupunkihirsitalon tapaan leveyttään korkeampia. Nurkkia, väliseinien liitoksia ja puupintoja on korostettu hillitysti.

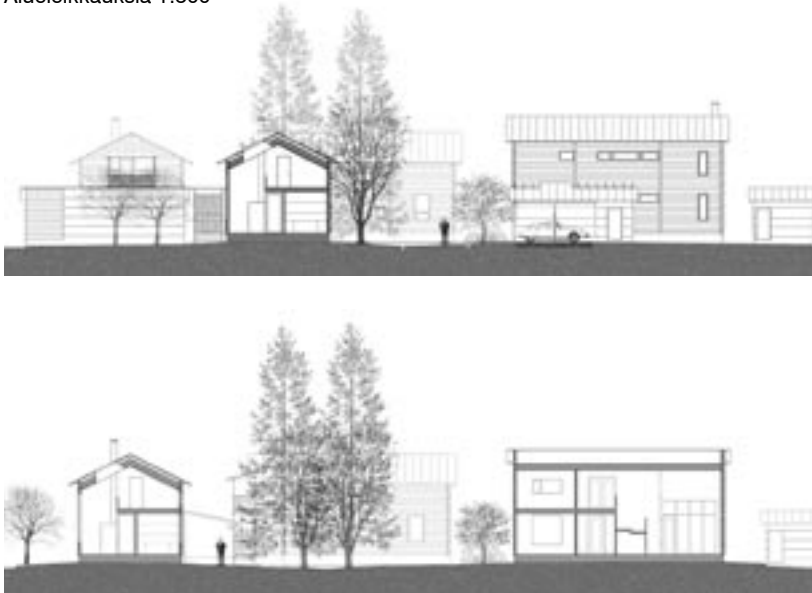

Rakennusten ainoa koristeet ovat kuisti ja parveke, joissa hirren massiivisuutta korostavat kevyet teräs-, lasi- ja puudetaljit.

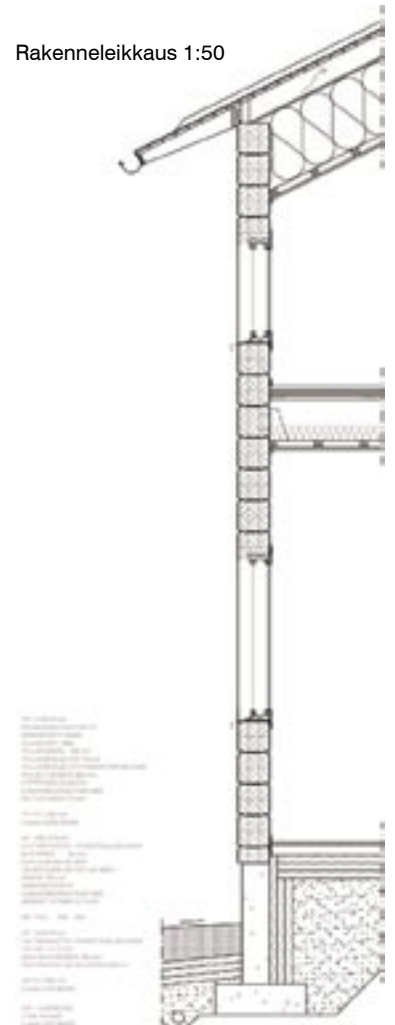
Dosentti Jari Heikkilä ohjasi diplomityötäni osana Oulun Puustudion Hirsi kaupunkiympäristössä -hanketta. Yhteistyötahoina ovat olleet Oulun kaupunki ja Hirsitaloteollisuus ry. Korttelin rakentaminen alkoi syksyllä 2003 Asuntoinsinöörit Oy:n ja Oulun puustudion voimin.

Päivi Riikola

Alueleikkauksia 1:500

Rakenneleikkaus 1:50

Asemapiirros 1:10 000

KUKKULAKAUPUNKI KEURUULLE

Katri Nuutinen

Diplomityö Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastolle

Suunnitelman innoittajia olivat alueella sijaitsevan matalan kukkulan metsäluonto ja kauniit, keskiaikaiset kukkulakaupungit. Tiiviyn ja luonnonläheisyyden vastakohtaisuudesta muodostui ”kukkulakylä” -idea. Kukulakylä rajautuu ympäristöstään omaksi kokonaisuudekseen ja ympäristön metsäinen yleisilme säilyy. Epäsäännölliset, rajatut kaupunkitilat antavat alueelle erityisen tunnelman ja tiiviyn ansiosta alueella on tilaa väljyydelle ja luonnolle.

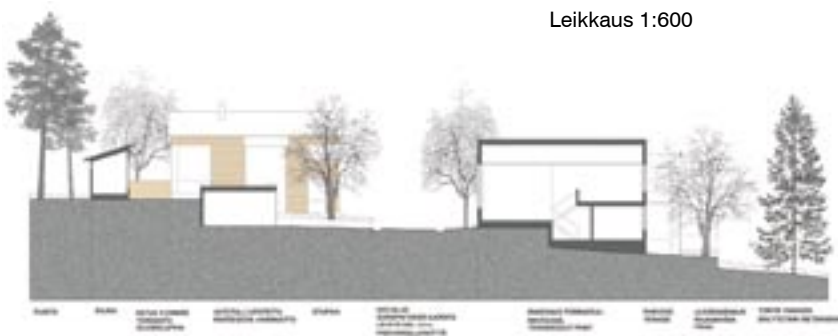
Rakennukset ovat omakotitaloja, omakotimaisia asuntoja yhtiömuotoisissa kortteleissa tai 2-3 asunnon rivitaloja. Asuntopihoilta on suora yhteys joko korttelipihalle tai puistoon. Alueella on varaus päiväkodille ja senioriasuntojen korttelille sekä korttelituvalle. Tavoitteena oli suunnitella asuinalue, johon asukkaat voivat samaistua.

Kukulakylän rakenne on kehämäinen. Pääkadun, puustoisien aukion ja keskuspuiston muodostaman

Pohjapiirroksia 1:600

Leikkaus 1:600

Aksonometria 1:4 000

Alueleikkaus 1:2 500

tilasarjan laidalla sijaitsevat alueen julkiset tilat sekä tiiviit rivi- ja pientalokorttelit. Rakenne harvenee kukkulakylän laidilla ja uloimmat talorivistöt muodostavat alueelle selkeän rajan. Kukkulan korkeimmalla kohdalla kulkeva kevyen liikenteen raitti pujottelee kortteleiden väleihin jääviä kujia pitkin metsäisestä selännepuistosta toiseen ja johtaa alueen pohjois- ja eteläpuolen ranta-alueille.

Kukulakaupungeille tyypillinen yksiaineisuuden vaikutelma toteutetaan paikallisella materiaalella, puulla, jota käytetään rakennusten lisäksi aidoissa, pengerryksissä ja kadunkalusteissa. Kadun puolella rakennusmassat ovat yksinkertaisia ja rauhallisia. Pihalla parvekkeet ja kuistit luovat pienempää mittakaavaa ja vaihtelua. Julkisivuissa käytetään yhtenäistä laudoitusta, joka maalataan yksiväriseksi ympäröivän luonnon

väreihin. Tavoitteena on moderni versio punamultaperinteestä, voimakas ja lämmin väriskaala.

Rakentamistapaohjeita täydentävät kaaviomaiset suunnitelmat rakentamisesta eri tyyppisille tonteille. Alueen ilmeelle on tärkeää erityisesti rakennusten sovitaminen rinnemaastoon ja tonttien kasvillisuus.

Diplomityö liittyy Moderni puukaupunki -hankkeeseen. Keuruun seurakunta tilasi diplomityösuunnitelman Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston Puustudiolta. Keuruun keskustan läheisyydessä sijaitsevan metsäisen suunnittelualueen pinta-ala on noin 25 ha. Rakentamista alueella on 23 000 m² ja aluetehokkuus on 0.2. Korttelitehokkuudet alueella vaihtelevat 0.4 - 0.2 välillä.

Katri Nuutinen

KAUPUNKI PUUSTA

Pekka Heikkinen

Kaupunkimaista puupientalorakentamista 20- ja 2000-luvuilta

Puu-Käpylän puutarhakaupunginosa, Helsinki
Arkkitehti Martti VälikangasAsunto-oy Kannelniitty, Helsinki
Arkkitehtitoimisto 6B ja ARK-house arkkitehdit

Kimmo Räsänen

36 Kiersin keväällä Eurooppaa, jossa joka nurkalle rakennettiin korkeita, lasisia toimistotaloja, Valtavat rakennukset sijaitsivat kaukana toisistaan ja talojen väliset tilat olivat joko suunnattomia, avaria kenttiä tai leveitä moottoriliikennekatuja, joissa tuulee liikaa, auringon porotukselta ei löydä suojaa, vaakasuuntainen sade piiskaa kulkijaa tai liikenteen melu huumaa korvia. Ikävää kaupunkirakennetta ja luotaantyöntävää arkkitehtuuria, jota ei ole rakennettu ainakaan ihmisen ehdoilla.

Kävin myös kesällä asuntomessuilla Heinolassa. Mittakaava oli erilainen, mutta ympäristö ei siltikään tuntunut oikein hyvältä. Talot oli sijoitettu hiukan liian väljästi ja kauaksi toisistaan, katualueet vaikuttavat lumiauran ehdoilla mitoitetuilta ja rakennukset olivat joko hiukan tylsiä ja suhteiltaan veteliä tai sitten kartanomaisia dominanteja. Onneksi alue oli rakennettu vilvoittavan veden ääreen

”Erilailla.” vastaa TKK:n kaupunkisuunnittelun professori Trev Harris kysymykseen, miten asuinalueita pitäisi rakentaa. Rakentamisessa pitää olla vaihtoehtoja, sillä joku haluaa asua pilvenpiirtäjän katolla ja toinen astua puutarhaan aamukahville suoraan keittiöstä.

Helsingin Konalaan rakennettu Lehtovuoren alue tarjoaa selvän vaihtoehdon. Lehtovuorentien alkupään 80-lukulaisen asuinkorttelin jälkeen A-konsulttien suunnittelemat puukorttelit tuntuvat mittakaavaltaan

suorastaan dramaattisilta. Kortteleissa on selvä viittaus vanhoihin suomalaisiin puukaupunkeihin ja alueen tiiviydestä huolimatta kotikadun ja oman kotitalon tunnelma välittyy jopa satunnaiselle kulkijalle. Tiiviyden sijaan joku käyttäisi sanaa intiimi.

Mittakaava on tärkeä. Kun saavun uuteen kaupunkiin, etsin kartasta pienipiirteisimmän alueen ja suunnistan sinne. Poikkeuksetta löydän kaupungin vilkkaimman ja viihtyisimmän osan. Teema ja muunnelmat ovat tuttuja musiikista ja olennainen tekijä hyvässä arkkitehtuurissa. Italialaisen Sienan kaupungin yksiaineisuus, vaatimattomat punatiilitalot, jäntevät katutilat, tori ja kaupungin ylle kohoava katedraali ovat syöpyneet mieleeni. Täällä pohjoisessa tiilin korvaa puu ja kotimaisista puukaupungeistamme tai vaikka Puu-Käpylän ylväistä kokopuutaloista löytää samoja ominaisuuksia kuin eteläisestä kaupunkirakentamisen mestariteoksesta.

Miten viihtyisä kaupunki tai hyvä asuinalue syntyy? Onko lähiömäiselle rakentamiselle taloudellista, korkealuokkaista vaihtoehtoa? Missä kulkee rytmikkään toiston ja tylsyyden raja? Mikä on koristelun ja detaljin ero? Seuraavissa artikkeleissa Moderni puukaupunkitutkijakoulun johtaja, Myllypuron kaupunkikylän arkkitehtuurikilpailun voittaneen ehdotuksen tekijä sekä kilpailun tuomariston arkkitehtijäsen pohtivat suomalaisen asumisen tulevaisuutta.

Jussi Tiainen

ASUMISEN MUUTOS HAASTAA ARKKITEHDIT

Jouni Koiso-Kanttila

Pihanäkymä Puu-Linnanmaan alueelta Oulusta

Pientalo, Kajaani

Arkkitehtitoimisto Koiso-Kanttila

Suomalainen asutosuunnittelu ja -rakentaminen ovat väistämättä tulossa murrosvaiheeseen. Viimeiset vuosikymmenet asuntorakentamisessa on keskitytty kehittämään kerrostaloista teknisesti yhä laadukkaampia ja arkkitehtonisesti yhä ilmeikkäämpiä ja nykypäivän asuinkerrostalojen parhaimmisto puhuttelee kauneudellaan. Ongelma vain on, että suurin osa suomalaisista haluaisi asua muualla kuin kerrostaloissa. Kerrostalot hallitsevat asuntomarkkinoita ja ihmiset ostavat asuntoja. Koska asuntokauppa käy, rakennusliikkeet rakentavat lisää kerrostaloja ja niinpä kaupungitkin kaavoittavat lisää kerrostaloalueita. Ketju on päättymätön - kunnes tarjotaan todellinen vaihtoehto kerrostaloasumiselle.

Suomalaiset haluaisivat asua puisissa pientaloissa. Sen osoittavat asukastutkimukset, joiden mukaan suuri enemmistö pitää puuta asuinympäristönsä toivottavimpana materiaalina. Puun herkkyyks ja lempeys liittyvät mielikuvissa asumiseen. Toisin kuin useimmissa muissa maissa, Suomessa pientalojen rakentaminen on jäänyt yksilöiden vastuulle. Pientalorakentamisen kasvun myötä yksittäiset perheet ovat vastanneet viimeisinä kahtena vuonna jo yli puolesta maamme vuosittaisesta asuntotuotannosta.

Pientalojen rakentamiseen rakennusliikkeet ja arkkitehdit eivät yleensä osallistu vaan suunnittelusta vastaavat talotehtaiden piirtäjät ja harrastelijasuunnittelijat. Asutosuunnittelun ja -rakentamisen tulevaisuuden haaste on tarjota yhä useammalle suomalaiselle mahdollisuus asua toiveidensa mukaisesti Tämä haastaa arkkitehdit taas osallistumaan pientalojen ja -kerrostalojen sekä erityisesti pientaloalueiden suunnitteluun.

*"Puolitoista kerrosta. Tulisija keskellä, vieressä keittiö, makuuhuone ja olohuone, ylhäällä kaksi pientä makuuhuonetta lapsille. Näitä taloja nousi Suomeen sodan jälkeen noin 75 000 kappaletta. Kalliisti koulutetut arkkitehdit valjastettiin piirtämään kansalle pientaloja, ainoan kerran tämän maan historiassa."*¹

Jälleenrakennuskauden asuinalueet ovat arvostettuja ja haluttuja asuinpaikkoja. Yhdessä vanhojen suomalaisten puukaupunkien kanssa ne antavat malleja myös uusien asuntoalueiden suunnitteluun ja asettavat kyseenalaiseksi nykyisten suunnitteluperiaatteidemme järjestyksen. Kaupungit kaavoittavat lisää kerrostaloalueita ja samaan aikaan pientaloalueet kaavoitetaan täyteen väliä tontteja, joiden keskelle voi rakentaa talotehtaan

pakettitalon, mikä johtaa sekavaan ja hajanaiseen yleisilmeeseen. Tärkeämpää olisi muuttaa jo kaavoitettuja alueita tiiviiksi, pienimittakaavaisiksi ja yhtenäisiksi asuinalueiksi.

Asuinalueiden kauneuden on turha kuvitella toteutuvan yksittäisen rakennuksen kautta, koska kauniit rakennukset ovat niin kovin harvinaisia. Rakennuksen yksilöllisyyttä ei tulisi asettaa tavoitteeksi, eikä laatia hallitsemattoman yksilöllisyyden sallivia kaavoja. Sen sijaan tulisi tavoitella vanhojen puukaupunkien tai jälleenrakennuskauden alueiden tavoin alueen yhtenäisyyttä, missä muodoltaan yksinkertaiset, harjakattoiset rakennukset ovat toistensa kaltaisia. Tärkeämpää on olla osa kokonaisuutta kuin erottua siitä.

Leimallista suomalaisille puukaupungeille on ollut hallitun vaihtelun periaate, joka edelleen sopisi asuinalueiden suunnitteluun. Rakennukset ovat perusmuodoltaan toistensa kaltaisia ja yksinkertaisia, mutta niitä on kylissämme ja kaupungeissamme varioitu vivah-teikkaasti. Perinteisen suomalaisen asuntorakentamisen malli antaisi edelleen parhaan esikuvan suomalaisten kaupunkien rakentamiseen.

Puukaupunkiperinteen jatkaminen antaisi meille mahdollisuuden palauttaa asuinalueiden rakentamiseen tila ja mittakaava. Tiiviit taloryhmät tai kadunvarteen aset-tuvat talorivit mahdollistavat katutilan kokemisen ja samalla suojaisien asuinpihojen muodostumisen. Tiivis kaupunkirakenne on suunnittelijalle vaativa tehtävä, sillä se edellyttää asemakaavaa suunniteltaessa raken-nusten muodostaman kolmiulotteisen tilallisen koko-naisuuden hallintaa. Samalla se antaa mahdollisuuden palauttaa kaupunkiin puolijulkiset ja yksityiset ulkotilat, joita vanhoissa puukaupungeissamme suuresti arvoste-taan. Puukaupunkien yhtenäinen materiaalimaailma ja puujulkisivujen pienipiirteinen, materiaalista itsestään syntyvää detaljointi luovat alueiden miljööidentiteetin.

Matala-tiivis kaupunki ei ole välttämättä puukaupun-ki. Puu on kuitenkin teknisesti ja taloudellisesti erityisen kilpailukykyinen 1-3 kerroksisessa rakentamisessa. Puurakentamisen puolesta puhuvat ekologia, estetiikka ja myös ekonomia. Puu oli suomalaisen rakentamisen valtamateriaali ennen betonikerrostalotuotannon kaut-ta, eikä ole erityistä perustetta, miksi rakentamisessa ei vastattaisi ihmisten asumistoiveiden asettamaan haasteeseen ja rakennettaisi vanhojen suomalaisten puu-kaupunkien kaltaisia, pusia ja tiiviitä pientalovaltaisia asuinalueita.

Meidän on syytä ottaa vanhasta oppia luodaksemme uutta. Oulun Puu-Linnanmaan ja Porvoon länsirannan alueet ovat antaneet hyvää esimerkkiä. Eheät kaupunki-tilaa ja miljööidentiteettiä synnyttävät asuinalueet, ovat haaste ammattikunnallemme. Vanhoilla suunnittelupe-riaatteilla niitä ei synnytetä eikä niitä synny ilman meitä arkkitehteja.

¹⁾ Kari Hotakainen. Juoksuhaudantie, Helsinki, WSOY, s. 174.

10th International Timber Construction Conference

December 1st - 3rd, 2004
Congress - Center
Garmisch Partenkirchen - D

Buildings for public use "path and space"

10th International Timber Construction Conference

- Timber Made Super-Structures
- Engineered Wood Construction
- Timber Architecture

Pre-Conference Seminar to the 10th IHF

- Architecture Forum 04
- Prefabricated Housing Forum 04
- Wooden House Construction Forum 04

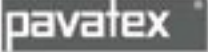
www.holzbauforum.com

Information Helsinki University of Technology Wood Technology P.O. Box 5100 FIN - 02015 Hut Information Matti Kairi Tel.: +358 (0)9 451 56 54 E-Mail: matti.kairi@hut.fi	Registration Eeva Alho Tel.: +358 (0)9 451 42 62 E-Mail: eeva.alho@hut.fi
---	--

Sponsoring / Förderer

PUUKAUPUNKI 2000-LUVULLA – NOSTALGIAA VAI REALISMIA

Aaro Artto

Vaikka viime vuosikymmenet ovatkin rakentamisen evoluutiossa olleet leimallisesti betonikautta, on puu säilyttänyt asemansa monilla rakentamisen osa-alueilla. Kesäasunnot ja valtaosa pientaloista on aina tehty puusta ja lisäksi puu on tullut raaka-aineena takaisin moneen käyttöön, josta se näytti jo olevan syrjäytymässä. Ei ole epäilystäkään; elämme materiaalien käytössä ja arvostuksessa puun renessanssia.

Historian aikana puuta on käsitelty monin tavoin ja viime aikoina kehittyminen on vain kiihtynyt. Puuveneitä rakennetaan taas ammattimaisesti ja huonekalumarkkinoilla on palattu, jos ei ihan puukauteen, niin ainakin puukuitukauteen. Puusta voidaan tehdä jopa kylpyammeita ja pesualtaita. Joskus on vaikea tietää, onko kyseessä aito puu vai jokin muovista tehty jäljitelmä tai korvike, jossa puuta on jäljellä enää nimeksi. Asenneilmastoa kuvaa, että Helsingin kaupunki kielsi vastikään muovikalusteiden käytön katuravintoloissa. Ennen tehtiin kivitaloja jäljitteleviä puutaloja, mutta nyt tilanne on muuttunut perusteellisesti.

Puurakentamisen renessanssi

Puusta rakennetaan kirkkoja, kouluja, siltoja ja jopa konserttitaloja kuten ennen vanhaan. Puun käytölle on muitakin syitä kuin nostalgia. Puun ominaisuudet ovat monessa suhteessa hyvät ja hinta kilpailukykyinen energian hinnan jatkuvasti noustessa. Laskelmat puoltavat puun käyttöä ekologisistakin syistä. Ei olekaan ihme että 2000-luvun kirkon, teollisuushallin tai urheiluhallin kattoa kannattelee usein liimapuurakenne.

Onkin johdonmukaista, että olemme palaamassa suomalaisen urbanismin juurille, vaikka vain kolme vuosikymmentä sitten pohjoisen kaupunkirakentamisen arvokkaimpia muistoja oltiin kiihkeästi purkamassa. Puu-Käpylä Helsingissä ja muut viime vuosisadan puiset työväen asuntoalueet, perinteisistä huvila-alueista puhumattakaan, alkavat olla hinnoiltaan valtaväestön saavuttamattomissa. Säilyneet ja kunnostetut vanhat puukaupunkimiljööt ovat nyt kaupunkiasumisen romanttisina ideaaleina.

Asuminen betonilähiöissä ei alun perinkään ollut kovin tavoiteltua ja monet pyrkivät toteuttamaan unelmansa - puurakenteisen valmistalon rakentamista jonnekin kaupunkien ja taajamien ulkopuolelle. Monissa kaupungeissa on seurattu huolestuneina veronmaksajien siirtymistä kehyskuntiin ja koska tonttipulan takia pientalomattoja ei voida ajatella enää ratkaisuna kaupunkialueilla, tiiviit ja maanläheisinä rakennettavat puukaupunginosat on nähty houkuttelevana mahdollisuutena.

2000-luvun tiivis ja matala puukaupunki

Viime aikojen puurakentamiselle on etsitty inspiraatiota vanhoista asuinympäristöistä. Monet toteutuneet kohteet eivät ole tavoittaneet vanhojen puukaupunkien kaavallista selkeyttä, jos siihen on pyrittykään. Modernismin syvälle juurruttama periaate, jossa autot, jalankulkijat ja pyöräilijät erotellaan toisistaan, on hyvin nähtävissä uusilla puutaloalueillakin. Periaate johtaa epämääräiseen tilankäyttöön ja ei-kenenkään maata jää sinne missä sitä vähiten kaivataan.

Pysäköintialueet katoksineen, pyörätiet, jätekatokset ja jalankulkuraitit muodostavat sekavan kudelman, josta on vaikea tunnistaa kaupunkimaisen ympäristön peruselementtejä. Vaikka monen suunnittelijan silmissä perinteinen puukaupunki on liikenteellisesti mahdoton yhtälö, toimivat säilyneet puukaupungit hämmästyttävän hyvin myös nykyoloissa. Kun autoille on varattu vähemmän tilaa, ajetaan varovaisemmin ja otetaan muut kulkijat huomioon. Vanhan kylänraitin mukainen kävelyraitti on keksitty uudestaan, mutta katu odottaa vielä löytäjänsä.

Tehokasta maankäyttöä tavoiteltaessa on rakennettu kolme- tai nelikerroksisia taloja puusta. Hissit ja sprinklerilaitteistot nostavat kustannuksia ja, mikä pahinta, tulos muistuttaa lähiörakentamista, jolle juuri on etsitty vaihtoehtoja. Asukkaan kannalta ei ole olennaista onko runkorakenne puuta vai betonia, jos fyysinen ympäristö muuten noudattelee asuntotuotannon menneiden vuosien valtavirtaa.

Betonisten kerrostalojen jähmettyneitä massatuotantoplaaneja ei ole syytä tuoda puurakentamiseen. On aloitettava puhtaalta pöydältä, mikä koskee myös puukaupunkien arkkitehtuuria. Toivottavasti puurakentaminen löytää oman, nykyaikaisen estetiikkansa, joka kunnioittaa puuta materiaalina ilman, että esikuvat haetaan menneisyydestä.

Alueellinen paloturvallisuus ja muut käytännön ongelmat voidaan ratkaista hyvällä suunnittelulla tiiviissäkin rakenteessa. Lisäksi erilaiset tekniset innovaatiot avaavat uusia mahdollisuuksia puurakentamiselle, mutta on silti syytä muistaa, että toimitaan materiaalin ehdoilla. 2000-luvun puukaupungissa on valtava määrä potentiaalia. Aika kuluu epäilemättä puun hyväksi.

Hengittävä rakenne tuntuu aivoissa, ei varpaissa.

Oikea hengittävä rakenne ei suinkaan ole hatara, vaan sen ilmanpitävyys (tiiveys) on hyvä. Ekovilla-eristeellä saavutetaan hengittävä rakenne, jossa hiilidioksidi ja ilman kosteus liikkuvat rakenteen läpi diffusoitumalla. Asumisviihtyisyys tutkitusti paranee.

Ekovilla-rakenteessa uusien lämmöneristysmääräysten mukainen ilmatiiveys saavutetaan Ekovillan XS-ilmansulkupaperilla. Rakenteeseen mahdollisesti tullut liikakosteus pääsee pois ja rakenteen viansietokyky on hyvä eli myös itse rakenne säilyy terveenä. (VTT 180, VTT 791).

Ekovilla kiinnostavin.

Ekovillan hyvät ominaisuudet; hengittävyys, ympäristöarvot, hyvä lämmöneristyskyky, viansietokyky ja etevä asennus kiinnostavat. Ekovilla on tämän hetken kiinnostavin rakennusalan yritys Suomessa.

RTS rakennustutkimus / rakennusalan yrityskuva ja tiedonhankinta 2003

Ekovilla-eristeen saa valmiiksi asennettuna myös seiniiin. Eristeestä tulee saumaton ja se täyttää kaikki kolot ja putkistusten taustatkin luotettavasti. Eristys vastaa myös käytännössä suunnitelmassa laskettuja arvoja.

EKOvilla-INFO: 0800-135084
www.ekovilla.com

EKOvilla®
Elämää kestävä lämmöneriste

MODERNI PUUKAUPUNKI – MODERNI NÄKÖISKAUPUNKI

Jari Lepistö

Viime vuosisadan jälkipuoliskon lähiörakentamisvaihe, muutamaa hienoa esimerkkiä lukuun ottamatta, on osoittautunut lähinnä epäonnistuneeksi kokeiluksi ja nyt halutaan taas rakentaa kaupunkeja. Lääkkeitä kaupunkirakentamisen alennustilaan etsitään kaivamalla päivänvaloon kaupunki-ihanteita, jotka aikanaan haudattiin tarpeettomina ja aikansa eläneinä. Näiden ihanteiden parhaimpia esimerkkejä ovat tunnetusti 60- ja 70-lukujen kaupunkisaneerausinvaasiosta säilyneet, 1800-luvun ja 1900-luvun alun puukaupunkimme ja puutaloalueemme. Suuntaus on perusteltua, sillä onhan monen suomalaisen asumisihanteena oma talo ja ryyti-maa keskellä kaupunkia, vaikka järven ranta jäisikin ikuiseksi haaveeksi. Uudet asuinalueet muistuttavat kokonsa puolesta vanhoja puukaupunkeja, joten ne käyvät myös siinä suhteessa hyvin esimerkeiksi.

Onko ratkaisu epävihiyisiksi koettujen ja aneemisten esikaupunkialueiden ongelmaan vanhojen puukaupunki-ihanteiden päivittäminen uusiksi malleiksi kuitenkin liian helppo ja yksinkertainen? Mikä erottaa kaupungin lähiöstä? Mitkä ominaisuudet tekevät kaupungin? Onko tuloksena automaattisesti ihailemamme elävä ja sosiaalisesti virikkeinen puukaupunki, kun otetaan hierarkkinen katuverkosto, yhdistetään siihen tiivis katutila, kapeat kujanteet ja suljettu umpikorttelirakenne suhteikkaine kaksikerroksisine puutaloineen ja vehreine korttelipihoineen ja lisätään kokonaisuuteen vielä muutama harkiten sijoitettu tilallisesti rajattu kaupunkiaukio? Pelkäänpä, että jotain hyvin oleellista jää puuttumaan.

Ilman sisältöä ei ole muotoa. Uutta (=vanhaa) mallia kaupunginosien fyysiselle rakenteelle haettaessa, tulisi kokonaisuus arvioida uudelleen myös toiminnalliselta puolelta. Kadut ja aukiot kaipaavat elämää ja katseet voinee kääntää menneeseen. Mihin katosivat korttelikauppa, lähikirjasto ja kulman kuppila tahi apteekki? Eikö kannattavalle liiketoiminnalle ole olemassaolon edellytyksiä muuten kuin keskittämällä kaikki giganttisiin iso-omenoihin, megaherzeihin tai myyrmanneihin, joissa voi hoitaa kaikki kuviteltavissa olevat tarpeensa, sielunhoidosta shoppailuun, saman katon alla ja säältä suojassa? Vaikea uskoa. Palvelut pitää tuoda ihmisten luo, eikä päinvastoin. Pientaloalueiden kadut kumisevat tyhjyytään ja uusien asuinalueiden keskuksissa, perinteisen keskustorin paikalla, sijaitsee nykyisin hahmoton umpimielinen kauppakeskus.

Modernia puukaupunkia tavoiteltaessa ei pidä tyytyä näköispainokseen; kaupungin näköiseen lähiöön.

Yksikin kauppa oikein sijoittuneena voi tehdä ihmeitä katukuvassa, jolloin kaupunkimiljöön elävyyttä ei tarvitse lähteä etsimään julkisivuritulävitelmistä. Ihanteellisimmillaan uudet puukaupunkialueet voisivat olla suurempien kaupunkitaajamien sisään tai läheisyyteen sijoittuneita, ”omavaraisia” pikkukaupunkeja muuttamane päivittäispalveluineen ja kauppoineen.

Uuden, suomalaisen puukaupungin historia on vielä vauvaiässä. Kun perinteinen puukaupunkitraditiomme on taas omaksuttu, on aika suunnistaa kohti tämän päivän puukaupunki-ihannetta; todellista modernia puukaupunkia. Aika näyttää millainen tulevaisuuteen tähtäävä puukaupunki voisi olla. Mieluusti sen olemus voisi rakentua muustakin, kuin menneisyydestä ammentavasta nostalgisuudesta ja imitaatiosta tai pelkäs-tään ruutukortteleista.

Muotokielestä tai tyylistä huolimatta tietyt yksinkertaiset pelisäännöt vanhoista puukaupungeistamme on syytä pitää mielessä. Mikä saa vanhat puutaloalueemme näyttämään ehjiltä ja yhtenäisiltä sekä välttämään monotonisuuden ja tylsyyden?

Vanhojen puukaupunkien yleisrakenne on useimmiten hyvinkin yksinkertainen; se toistaa yhtä asiaa, jonka varaan looginen kokonaisuus rakentuu. Taloarkkitehtuurissa tietty anonyymius ja vaatimattomuus kuuluvat asiaan. Kokonaisuus koostuu periaatteessa yhden kutakuinkin samankokoisen ja hahmoltaan samankaltaisen perusyksikön toistamisesta. Talot rakentavat kaupunkia ja toteuttavat kaavallisen rakenteen kanssa samaa asiaa. Ne ovat ensisijaisesti kokonaisuuden rakennuspalikoita eivätkä irrallisia, yliviritettyjä ”taideobjekteja”. Riittävä variaatio saavutetaan detaljitatsolla, puuverhousten käsittelyllä, hillityllä väri vaihtelulla sekä kattomuotojen ja -kulmien varioinnilla.

Yhtenäisyyttä ja harmoniaa valvoivat ennen teknisten ja taloudellisten mahdollisuuksien rajallisuus, mutta nyt, kun kaikki on mahdollista ja kaupan, tarvitaan toisenlaista ohjausta. Esimerkiksi korkealuokkaisten ja edullisten kaupunkipientalojen tyyppipiirustuksia, jotka voisivat saada aikaan hallitun ja laadukkaan hartiapankkirakentamisen pientalotaajamissa.

Vanhat puukaupunkitalot rakennettiin käsityönä huolella ja viimeistellysti. Tyyliseikoista huolimatta tästä perinteestä ei pidä luopua pyrittäessä laadukkaaseen ja ihmisläheiseen, moderniin puukaupunkiympäristöön.

Palkittu ehdotus "Pizzicato", Myllypuron puinen kaupunkikylä -arkkitehtikilpailu 2003-04.

Haminan mittaus vuodelta 1794.

Kristiinankaupungin Rantakatu.

Boman ja Alftan: Hangon asemakaavaehdotus 1874.

Rauman Kuninkaankatu.

Kunniainnoinen ehdotus "Woody", Myllypuron puinen kaupunkikylä -arkkitehtikilpailu 2003-04.

Lunastettu ehdotus "Mah-Jong", Myllypuron puinen kaupunkikylä -arkkitehtikilpailu 2003-04.

Rauman Kauppakatu.

Porvoon mittaus vuodelta 1696.

Rauman Kalatori.

Engelin Turun asemakaava vuodelta 1828.

Palkittu ehdotus "Crescent", Myllypuron puinen kaupunkikylä -arkkitehtikilpailu 2003-04.

SPRIT OF NATURE – PUUARKKITEHTUURIPALKINTO 2004 RICHARD LEPLASTIER

Richard Leplastrierista saa ulkoilmaihmisen vaikutelman. Hänen kotitalonsa, jossa hän pitää myös yhden hengen toimistoaan, onkin enemmän sääsuoja kuin perinteinen talo. Nelihenkinen perhe nukkuu yhdessä suuressa lämmitettävässä huoneessa, mutta päivisin oleskellaan laajoilla terasseilla leveiden katosten alla suojassa auringon paahteelta ja sateelta. Isäntä työskentelee paljon ruokapöydän ääressä tai terassilla ulkoilmassa. Saarella Sidney'n ulkopuolella sijaitsevaa taloa tuuletetaan avaamalla seiniä ja kattoluukkuja tarpeen mukaan. Sinne on mentävä soutamalla, tavallisimmin Leplastrierin itse tekemällä veneellä.

Arkkitehti, professori Richard Leplastrier (s.1939) on löytö ja poikkeuksellinen lahjakkuus, joka toimii monessa mielessä marginaalissa arkkitehtuurin valtavirtoja vastaan ja kansainvälisesti tunnetun arkkitehtijoukon ulkopuolella. Leplastrierilla ei ole näyttäviä mainetekoja arkkitehtina eikä monia kookkaita rakennustoteutuksia, mutta hänen merkityksensä keskustelijana, uusien näkökulmien avaajana ja rehellisesti omaa näkemystään toteuttavana suunnittelijana on kiistaton. Hänet onkin palkittu kotimaassaan merkittävimmillä arkkitehteille annettavilla kunnianosoituksella, Royal Australian Institute of Architects'n kultamitalilla vuonna 1999.

Asiakkainaan Leplastrierilla on ihmisiä, joilla on samantapainen arvomaailma kuin hänellä itsellään. Hän on ollut aikaisemmin myös tunnettujen arkkitehtitoi-

mistojen palveluksessa, mm. Jörn Utzonin toimistossa Sydneyssä. Leplastrier on saanut vaikutteita myös Japanista, missä hän on suorittanut jatko-opintoja ja työskennellyt Kenzo Tangen toimistossa. Australiassa Leplastrier tunnetaan erityisesti taitavasta puun käytöstä sekä herkästä luonnon ja ympäristön huomioimisesta suunnitelmissaan. Hän on tehnyt yhteistyötä maansa alkuperäisväestön kanssa ja suunnitellut mm. Newcastle'n yliopiston aboriginaalikulttuurin tiedekunnan rakennukset.

Leplastrierin suunnittelutavassa on jotain kiehtovaa. Hänellä on malttia pohtia ja kypsyttää. Hän piirtää yhä käsin ja antaa suuremmat projektit kollegoilleen tietokoneilla työstettäväksi. Hänen pientalosuunnitelmansa ovat puurunkoisia ja luonnonmukaisten suunnitteluperiaatteiden mukaan toteutettuja. Hän pitää erityisen tärkeänä paikkaan, sen olosuhteisiin ja ilmapiiriin tutustumista sekä luonnon ehtojen perinpohjaista selvittämistä rakennuksen toteutusta pohtiessaan. Hän käyttää paljon vanereita, minkä hän sanoo juontavan nuoruudestaan, jolloin hän rakensi veneitä ja purjehti Australian itärannikolla. Leplastrierin rakennuksissa onkin runsaasti veneenrakennukseen viittaavia oivaltavia tilaratkaisuja ja yksityiskohtia.

Rakenteelliset ratkaisut Leplastrier tekee usein tuntuvalta, ilman staattisia laskelmia, mutta varmaotteisesti. Hän käyttää arkkitehtuurinsa välineinä muunneltavia

Rain forest -talo

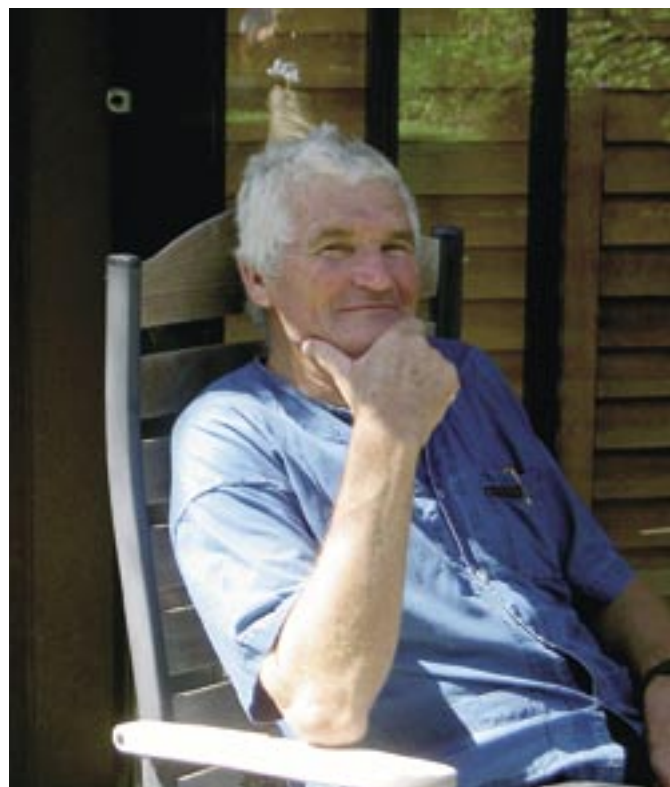
Leigh Woolley

seinän osia, yksinkertaisia puuliitoksia, liikuteltavia katoksia sekä purjemaaisia suojakankaita ja ilmapvirran ohjaajia. Australian kuumiin olosuhteisiin liittyvät ratkaisut antavat hänen rakennuksilleen persoonallisen leiman, mutta ne ovat itse asiassa tyypillisiä vanhan australialaisen rannikkorakentamisen keinoja. Nyt modernilla tavalla toteutettuina.

Richard Leplastrier on rauhallinen kuuntelija ja keskustelija, joka saa kuulijan vakuuttuneeksi ajatustensa kantavuudesta. Arkkitehdin työn lisäksi hän on ollut vierailevana professorina useissa korkeakouluissa ja yliopistoissa. Hänen suhtautumisensa luontoon edustaa poikkeuksellista, aivan erityistä näkökulmaa. Hän ei ole varsinaisesti eko-arkkitehti, mutta toimii omien töidensä osalta luonnonmukaisen suunnittelun viestinviejänä ja julistajana.

Puu kulttuurissa ry ja Suomen Metsäsäätiö myönsivät Spirit of Nature Wood Architecture Award 2004 puuarkkitehtuuripalkinnon professori Leplastrierille World Conference on Timber Engineering -kongressin yhteydessä. Täytyy antaa tunnustusta raadille, joka pöimi Leplastrierin esiin. Mies elää kuten opettaa, mikä on nykyään harvinaista ja ansaitsee tulla huomatuksi.

Gurnai/Adierceutz

Yrjö Suonto
Arkkitehti SAFA

Richard Leplastrier
Spirit of Nature Wood Architecture Award 2004
Rakennustieto 2004
80 sivua
ISBN 951-682-748-9

45

Studio Sinisillä vuorilla

Petri Neuvonen

Juha Kronlöf

s. 1959
arkkitehti 1987 TKK

Pauliina Kronlöf

(ent. Vihinen)

s. 1960
arkkitehti 1989 TKK

Pauliina ja Juha Kronlöfillä on ollut yhteinen toimisto vuodesta 1988, jolloin he voittivat Ruoholahden alueen suunnittelukilpailun. He ovat saaneet useita palkintoja ja lunastuksia arkkitehtuurikilpailuissa. Toimistossa on tehty noin 40 asuinkohdetta esim. As.oy Helsingin Rörstrandinkatu 5 ja As.oy Espoon Auriga, Danrica ja Scalare sekä useita kaavoitustehtäviä. Toimisto on erikoistunut asunto- ja kaupunkisuunnitteluun.

Jarkko Lyytinen

s. 1970
arkkitehtioppilas TTKK

Jarkko Lyytinen on ollut Pauliina ja Juha Kronlöfin palveluksessa vuodesta 1998. Hän on toiminut projektiarkkitehtina As.oy Helsingin Rörstrandinkatu 5 sekä Aurinkorinteen projekteissa.

Erkki Laukkanen

s.1956
rakennusinsinööri, WTOL, 1983

Erkki Laukkanen on työskennellyt Insinööritoimisto Konstru Oy:ssä rakennussuunnittelijana vuodesta 1998. Aikaisemmin hän on ollut suunnittelijana Juva Engineering:ssä julkisten ja liikerakennusten osastolla, sekä Saksassa ja Luxemburgissa suunnittelu- ja valvonta- sekä kiinteistön ylläpitoon liittyvissä tehtävissä.

Lauri Palojärvi

s. 1946, Helsinki
diplomi-insinööri (1970) TKK
tekniikan lisensiaatti (1986) TKK

Lauri Palojärvi Finnforest Oyj:n rakentamisen projektin yksikön johtaja. Tehtävänään hänellä on edistää puun ja puutuotteiden käyttöä rakentamisessa sekä johtaa rakentamisen projekteja ja pientalojen aluerakentamista, joista esimerkkeinä Savonlinna-sali,

Finnforestin pääkonttori ja Vantaan Puu-Ylästö. Työtehtäviin kuuluu mm. verkostoituminen rakentamisen eri osapuolien ja Finnforestin yksiköiden kesken.

Palojärvi on toiminut mm. Rakennusteollisuus ry:n hallituksessa, Woodfocus Oy:n rakennustoimikunnassa sekä "Puurakentamisen kehittäminen" -työryhmässä.

Mari Matomäki

s. 1964
arkkitehti, SAFA, TKK 1991

Matomäellä on ollut oma toimisto vuodesta 1997 yhdessä arkkitehti Anders Hedmanin kanssa. Aiemmin hän on työskennellyt useassa eri arkkitehti-toimistossa ja vuosina 1990-

96 tuntiopettajana TKK:ssa. Kilpailumenestys on tuottanut toteutettuja kohteita esim. As.oy Helsingin Dolce Vita Herttoniemenrannassa. (Asuntoreformikilpailu)

Eero Riikonen

s. 1959
rakennusinsinööri, Wärtsilän teknillinen opisto 1984

Eero Riikonen on EJT-Rakennusinsinöörit Oy:n perustajaosakas. Aiemmin hän on toiminut suunnittelijana ja projektipäällikkönä Juva Oy:ssä ja Insinööritoimisto Harry Pyykkö Oy:ssä sekä YH-Rakennuttajien palveluksessa. EJT-Rakennusinsinöörit on asuntorakentamisen rakennesuunnitteluun ja valvontaan erikoistunut toimisto. Riikonen on yrityksen toimitusjohtaja ja hän osallistuu myös suunnittelutyöhön, jossa hänen vastuualueenaan on kerrostalorakentaminen ja rakentamisen menetelmien kehittäminen

Eric Adlercreutz

s.1935
arkkitehti, SAFA, TKK 1961
University of California, Berkeley
1968 - 69.

Adlercreutz on työskennellyt Kurt Simbergin ja Alvar Aallon toimitoissa vuosina 1956-65. Hän perusti oman toimiston yhdessä

Nils-Hinrik Aschanin kanssa 1962. Nykyisin toimiston nimenä on Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy

Päätoita ovat Motel Marine, Suomen Varsovan Suurlähetystö, Pohjoismaiden Investointipankin peruskorjaus ja lisärakennus, Maistraatintorin seurakuntakeskus ja ala-asteen koulu Mikko Heikkisen kanssa, Lappeenrannan musiikkiopisto Hasse Hägerströmin kanssa, Rauman kaupungintalo, Espoon kirkon seurakuntatalo, Svenska Handelshögskolanin peruskorjaus J. v. Martensin kanssa sekä Kivikon palvelukeskus Jyrki Iso-Ahon kanssa. Lisäksi hän on laatinut mm. ehdotuksen Töölönlahden maankäytön vaihtoehtoja.

Adlercreutz on saanut useita palkintoja arkkitehtuuri- ja kaupunkisuunnittelukilpailuissa sekä Nils-Hinrik Aschanin kanssa valtion arkkitehtuuri- ja yhdyskuntasuunnittelupalkinnon 1974.

Jyrki Iso-Aho

s.1955
arkkitehti SAFA, TKK 1984

Jyrki Iso-Ahon toimipaikkoja ovat olleet Arkkitehtitoimisto A-Konsultissa vuodesta 1978 sekä Arkkitehtiryhmä Ushio & Iso-Aho 1992-1993.

Hän on toiminut erikoisopettajana TKK:n arkkitehtiosastolla 1985 -1986 ja saanut palkinnon tai lunastuksen kuudessa yleisessä arkkitehtikilpailussa. Työskentelystipendi New Yorkiin (Finnish Foundation for Visual Arts) hänelle myönnettiin 1994.

Päivi Riikola

s. 1973 Kempele
arkkitehti SAFA, OY, 2003

Päivi Riikola työskentelee Oulussa Ylipahkalan arkkitehti-toimistossa. Hän on suunnitellut OY:n puustudion työryhmässä Kotikartanon palvelutalon psyykkisesti vaakauntoisille. Työ oli kilpailuvoitto arkkitehtiopiskelijakilpailussa. Diplomityö "Moderni kaupunkihirsitalokortteli Jylkynkankaalle"

on rakenteilla.

Lisäksi Riikola on saanut 2. palkinnon ja lunastuksen "Puin pientalo kaupunkiin" -aatekilpailussa yhdessä Nella Mikkosen, Katri Nuutisen ja Anne Siltavuoren kanssa ja jaetun 2. palkinnon "Vantaan Kivistö II", asemakaava-ideakilpailussa.

Katri Nuutinen

s. 1973

arkkitehti SAFA, OY, 2004

Katri Nuutinen on toiminut suunnittelijana VSU arkkitehtuuri- ja viheraluesuunnittelu Oy:ssä vuodesta 2002. Muita työpaikkoja ovat olleet mm. NOON arkkitehdit, Nurmeksen kaupungin kaavoitustoimisto ja Tyrnävän kunnan aluearkkitehdin toimisto. Vuonna 2001 Nuutinen ja työryhmä Outi Niskanen, Nella Mikkonen, Päivi Riikola saivat ensimmäisen palkinnon Massiivipuurunkoinen palvelutalo -ideakilpailussa. Työryhmä teki palvelutalon jatkosuunnittelun OY:n Puustudiolla ja se valmistui Kokkolaan 2002 (Puu 2/2003).

Jouni Koiso-Kanttila

s. 1947

professori

arkkitehti, SAFA, OY, 1973

tekniikan lisensiaatti, OY 1976

Koiso-Kanttila on toiminut Oulun yliopiston arkkitehtuurin osastolla aluksi assistenttina ja vuodesta 1988 rakennusopin professorina. Hän on OY:n ensimmäinen vararehtori sekä Puustudion ja sen lukuisten tutkimushankkeiden johtaja. Lisäksi hän on Suomen Teknillisten tieteiden akatemian jäsen 1996-, Puurakentamisen valtakunnallisen Graduate Schoolin johtaja. Omaa arkkitehtitoimistoaan Koiso-Kanttila on pitänyt vuoteen 2003 asti. Hänet on palkittu työstään Rantasalmi-palkinnolla (Puu Finlandia) 2000 sekä valtakunnallisella Puu-palkinnolla 2003.

Aaro Artto

s. 1964

arkkitehti SAFA, TKK, 1993

Aaro Artto on Arkkitehtityöhuone Artto Palo Rossi Tikka Oy:n osakas. Ryhmä on tehnyt kaupunki- ja rakennussuunnittelukohteita Suomessa ja Tanskassa sekä lukuisia palkittuja kilpailuehdotuksia. Artto on toiminut opettajana TKK:ssa ja Kunstakademiets Arkitektsskole:ssa Kööpenhaminassa. Aikaisemmin hän on työskennellyt mm. Arkkitehti-lehdessä ja Suomen rakennustaiteenmuseumissa.

Jari Lepistö

s. 1959

arkkitehti, SAFA, TKK, 1985

Jari Lepistö on toiminut arkkitehtisuunnittelutehtävissä eri arkkitehtitoimistoissa vuosina 1982-2003, tuntiopettajana TKK:ssa 1990-94 sekä arkkitehtikilpailujen tuomarina.

Hänet on palkittu useissa arkkitehtikilpailuissa. Lepistö toimi SAFA:n nimeämänä arkkitehtituomarina Myllypuron puinen kaupunkikylä -arkkitehtuurikilpailussa. Nykyisin hän työskentelee Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa Kruunuvuorenranta -projektissa.

SYKSY ON SISUSTAMISEN AIKAA

*Paneeliperheeseemme syntyi uusi jäsen!
Leppärimapaneeli 15*95 5/85 select*

Sillä teet yksilöllistä jälkeä -nän isoina pintoina kuin pieninä yksityiskohdina STP paneelin yhteydessä. Hyötyleveys on 85 mm ja neilömenekki on 11,8m/m².

Varasto-ohjelmassamme profiili on leppä selectinä. Lyhyellä toimitusajalla saat paneelin myös vähäoksisena kuusena tai mäntynä sekä terveoksisena kuusena tai mäntynä.

LAUTA OY

Puh. (03) 3123 6000 • 37550 Lempäälä • www.lauta.fi

SAHAKONTTORI

RAKENTAMISEN LAATUTUOTTEITA JA PUUTAVARAA TARPEESI MUKAAN.

**TULE KÄYMÄÄN.
MEILLÄ LASTU LENTÄÄ!**

**SUORITAMME
KORKEATASOISTA
HÖYLÄÄMISTÄ
ASIAKKAAN
TOIVOMIIN
MITTOIHIN.**

**Esim: vanhat ulkovuorilaudat,
erikoislistat, sisustuspaneelit...**

www.sahakonttori.fi

Klikkaa nettikauppaamme! [www.sahakonttori.fi /shop](http://www.sahakonttori.fi/shop)

KARHUNKORVEN SAHA JA RAKENNUSTARVIKE

Peuratie 2, 01900 Nurmijärvi

puh. 09-2506 255, fax 09-250 6210

Palvelemme arkisin klo 7.30-17 lauantaisin klo 9-13

Yli neljän vuosikymmenen kokemuksestaan huolimatta hienopuusepät Kari Virtanen ja Rudi Merz oppivat puusta päivittäin jotain uutta. He toteavat, että parasta puun kanssa työskentelyssä on yllätyksellisyys. Puu on haastava laji, jonka oppimiseen elinikä ei riitä.

Virtanen ja Merz tapasivat ensimmäisen kerran 70-luvulla, mutta eivät vielä tänäkään ole löytäneet yksimielisyyttä puuhun liittyvistä asioista. Yhteiseen lopputulokseen kuitenkin päädytään aina ja sveitsiläisen ja pohjalaisen luonteen kohtaaminen ruokkii yhteistyötä. Kaksikon hienopuusepänyrityksen, Nikarin, tavoitteena on hallita puu kokonaisuutena. Tuotevalikoima ulottuu hammas-tikusta hirsitalon kautta kokopuusisustuksiin ja puuelementteihin. Rajaamiseen ei ole tarvetta, sillä Nikarin toiminnassa rationaalisuuteen yhdistyy tunteenomaisuus ja uteliaisuus.

Nikarin tuotannossa näkyy muotokielen ajattomuus, kova laatu ja kokopuun pitkäikäisyys. Pintakäsittelyt ovat luonnonmukaisia ja tekemisen jälki on nähtävissä lopputuloksessa. Keskisuuren puusepänverstaan toimintaperiaatteisiin kuuluu lisäksi joustavuus ja muuntautuminen. Nikarin kalusteet ovat samalla perinteisiä ja nykyaikaisia. Rudi Merzin mukaan perinnetietoa ei saa heittää pois, vaan kaikki vanha ja uusi saatavissa oleva tieto pitää käyttää hyväksi.

Puuseppäkaksikko on koko uransa tehnyt yhteistyötä arkkitehtien kanssa. Virtanen aloitti Alvar Aallon suunnitteleman Lakeuden ristin kiintokalusteiden kanssa. Myöhemmin kumppaneina ovat olleet Reima Pietilä, Steven Holl, Daniel Liebeskind ja monet muut. Nykyisin nuoren polven arkkitehdit ovat kääntyneet Virtasen ja Merzin puoleen ja rooli on vaihtunut kisälleisistä oppimestareiksi.

Yhteistyö arkkitehtien kanssa on opettanut oppimaan muotoilua. Sanojensa mukaan ”suoraan metsästä reväisty” koristepuuseppä Virtanen tunnetaan nykyään Suomen kuivimmista kalusteista, joissa näkyvät vanhojen mestarien vaikutteet. Nykyään Merz ja Virtanen jakavat mielellään osaamistaan arkkitehdeille ja yhteistyöhön toivoisi pääsevän jo luonnosvaiheessa, jolloin työn tulokseen pystyy antamaan oman panoksensa.

Monipuolisesti hienopuusepän ammatin hallitsevalle tekijälle Virtanen ja Merz takaavat loistavan tulevaisuuden. Työhön pitää sitoutua, mutta rahan perässä ei voi juosta, sillä ilman intohimoa työ ei ole palkitsevaa. He uskovat käsityön arvon edelleen nousevan ja pienten alan yritysten määrän lisääntyvän. Huolena he kokevat työn karkaamisen ulkomaille, mutta Nikari jatkaa puusepän työn ylläpitämistä Suomessa ja kehittää omaa mallistoaan.

Kimmo Räsänen

Omaa lempipuuta Kari Virtasella ja Rudi Merzillä ei ole, vaan ratkaisu on aina projekti- ja ideakohtainen

Liimatut rakenteet, viilutetut seinäelementit tai kuolleeksi käsitellyt puupinnat eivät saa puuseppiä sytymään. Puusta pitäisi saada paljon enemmän irti, eikä sitä pitäisi tappaa silpomalla, liimaamalla tai paksuilla pintakäsittelyillä. Tekniikan, turhien töstöjen ja toimenpiteiden sijaan Virtanen ja Merz korostava kekseliäisyyden merkitystä suunnitteluratkaisuissa.

Puu on liikkuva materiaali ja sen keskeiset ominaisuudet tulee hyväksyä. Mittakaavasta riippumatta puurakenteen tulee aina olla joustava. Virtanen ja Merz toivoisivat arkkitehdeilta rohkeutta tuoda puumaisuutta suunnitelmiinsa. Esimerkiksi pyöreän puun ylivertaisia lujuusominaisuuksia ei hyödynnetä.

Mieleenpainuvana rakennuksena Virtanen mainitsee japanilaisen Katsuran palatsin, jossa huomio kiinnittyy rakenteiden ja yksityiskohtien taituruuteen sekä pieniin dimensioihin. Merz on viehätynyt Pispalanharjun rakennusten omaehtoisuuteen ja orgaaniseen kasvuun. Yhteisenä suosikkinaan he mainitsevat kolmiomit-taustornien rakenteet, jotka tehtiin paikalla kaadetusta puutavarasta työvälineinä vain pokasaha ja kirves. Hyvä työn jälki jää aina mieleen.

Suomessa on niin paljon metsää, että hyvää puutavaraa tulee aina riittämään. Sahaaminen on Suomessa helppoa ja Nikarilla puunhankinta on tukista lähtien hallinnassaan. Laadun eteen pitää tehdä työtä, mutta silloin saa mitä haluaa. Myös puutavarassa pätee totuus, että hyvä laatu maksaa enemmän.

Pekka Heikkinen
Arkkitehti SAFA

ThermoWood®

ThermoWoodin valmistus perustuu korkean lämpötilan (185–230 °C) ja vesihöyryn käyttöön. Valmistuksen yhteydessä puuhun ei lisätä kemikaaleja. Tuloksena parantunut lahon- ja säänkesto sekä pienentynyt kosteuseläminen.

Elinkaarensa päätteeksi ThermoWood voidaan polttaa tai viedä kaatopaikalle.

- Lahonkesto parantunut
- Säänkesto parantunut
- Pihka poistunut
- Kosteuseläminen pienentynyt
- Puu läpivärjäytynyt

Lisätietoja: www.thermowood.fi

Uutuus!
Ilman liuotin-
aineita ja vettä.
Riittäisampi!

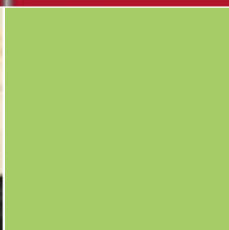
osmo®
...color

Kuultoöljy Plus

– ympäristölle ystävällinen ja erittäin taloudellinen kuultoöljy puupinnoille

- + ei sisällä liuotinaineita – kiintoaineosuus noin 99 %
- + kuivuttuaan vaaratonta ihmisille, eläimille ja kasveille
- + soveltuu myös puulelujen pintakäsittelyyn EN 71.3
- + ohut kertalevitys riittää
- + poikkeuksellisen korkea riittävyys
- + erittäin kestävä
- + helposti uusintamaalattavissa

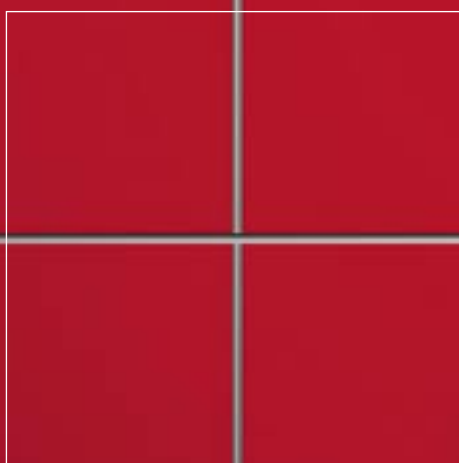
Lisätietoja maahantuojalta: SARBON WOODWISE OY, puh. (019) 729 381, fax (019) 729 385, info@osmocolor.com

WE LEAD.
WE LEARN.

The new dimension in design

There are various ways to use wood. The main thing about all of them is the personal way to let WISA wood products reflect the genuine feelings and ideas of the designer. Possibilities to make each project unique. We speak from experience when we say that when it comes to using WISA wood products in designing, the sky is literally the limit.

www.upm-kymmene.com
www.wisa.fi